

แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

สารนิพนธ์
ของ
กัณฑ์การ อุทธิยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
กรกฎาคม 2558

แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

กรกฎาคม 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

บทคัดย่อ
ของ
กัณฑ์การ อุทฺธิยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
กรกฎาคม 2558

กัณฑ์การ อุทฺธิยา. (2558). *แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์จินตนา พุทฺธเมตตะ.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างแบบเรียนเรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีประสิทธิภาพ วิธีดำเนินการวิจัย คือ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียนและประเพณีไทยอีสาน สร้างเครื่องมือ คือ แบบเรียนเรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยมีเนื้อหา จำนวน 5 บท ซึ่งเป็นประเพณีสำคัญที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อของชาวอีสานที่ชาวต่างชาติควรได้ศึกษา และนำเสนอแบบเรียนต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ เนื้อหา ภาษา รูปเล่ม และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแบบเรียนให้มีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านรูปเล่มเมื่อพิจารณาลักษณะรูปเล่มและภาพประกอบ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญพบว่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.72 จากคะแนนรวม 5

ด้านเนื้อหา โดยพิจารณาความครอบคลุมวัตถุประสงค์ ความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสม/เพียงพอของแบบฝึกหัด ผลประเมินจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉลี่ย คิดเป็น 4.84 จากคะแนนรวม 5 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ดังนั้นแบบเรียนเรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่สร้างขึ้น เป็นแบบเรียนที่ดีสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติได้

TRADITIONS OF NORTHEASTERN THAILAND TEXTBOOK FOR FOREIGNERS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching Thai as a foreign Language
at Srinakharinwirot University

July 2015

Kantakarn Uttiya. (2015). *Traditions of Northeastern Thailand Textbook for Foreigners*.

Master's Project. M.A. (Teaching Thai as a Foreign Language). Bangkok:

Srinakharinwirot University. Advisor: Associate Professor Jintana Puttamata.

The purpose of this research is to create an effective textbook on Northeastern Thai traditions for foreign learners. The research method is the studying of documents and researches about textbook design and about Northeastern Thai traditions. Then a textbook is created. It consists of five units. These units contain information about traditions that reflect the lifestyle, values, and beliefs of the Northeastern people that the foreigners should know. After that, the experts evaluate on its content, language, and design and give advice for a more effective revision of the book.

The results are as follows. In terms of the book's design and illustration, it is rated as very good, with an average score of 4.72 out of 5. In terms of the comprehensiveness of the objectives, the accuracy of the contents, and the appropriateness and sufficiency of the exercises, they are also rated as very good, with an average of 4.84 out of 5. It can be concluded that this textbook is an effective book to be used for teaching Thai language and culture for foreign learners.

สารนิพนธ์
เรื่อง
แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
ของ
กัณฑ์การ อุทธิยา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....
(รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา)

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. วิชชุกร ทองหล่อ)

.....กรรมการ
(อาจารย์บรรพต ศิริชัย)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะความเมตตาของ รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา ที่กรุณาปรับให้เป็นนิสิตในที่ปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ทำวิจัยในหัวข้อที่สนใจศึกษา โดยอาจารย์คอยตรวจแก้ไขอย่างตั้งใจ ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์จนงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วิษุกร ทองหล่อ และอาจารย์บรรพต ศิริชัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ เป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศานติ ภักดีคำ อาจารย์สุเมธดา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร และอาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ ทำให้ผู้วิจัยสามารถปรับปรุงแก้ไขแบบเรียนให้มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัว และอาจารย์ทุกท่านที่สอนในสาขาการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ และเพื่อน ๆ นิสิตทุกคนที่คอยให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอันเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยทำงานวิจัยได้สำเร็จลุล่วง

กัณฑ์การ อุทธิยา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีการดำเนินการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเพณีอีสาน	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทย สำหรับชาวต่างชาติ	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบเรียน	25
สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นของชาวต่างชาติ เรื่องวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะ พื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ และเรื่องประเพณีไทยอีสาน ที่ชาวต่างชาติสนใจ	25
สร้างแบบเรียน เรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ	29
สร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับประเมินคุณภาพแบบเรียน	29
เก็บรวบรวมข้อมูล	31
วิเคราะห์ข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	36
สรุปผลการวิจัย.....	37
อภิปรายผล.....	39
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	40
บรรณานุกรม.....	41
ภาคผนวก.....	45
ภาคผนวก ก.....	46
ภาคผนวก ข.....	50
ภาคผนวก ค.....	111
ภาคผนวก ง.....	117
ภาคผนวก จ.....	120
ภาคผนวก ฉ.....	151
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	178

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจุดเด่นสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสนใจมาท่องเที่ยวประเทศไทย.....	2
2 แสดงวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ.....	2
3 แสดงประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจมากที่สุด 5 อันดับ.....	4
4 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่สนใจวัฒนธรรมประเพณีและ ศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ	28
5 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่สนใจประเพณีไทยอีสาน แต่ละประเพณี.....	28
6 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนด้านรูปเล่มของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ.....	34
7 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนด้านเนื้อหาของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ.....	34
8 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนโดยรวมของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ.....	34
9 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนด้านรูปเล่มของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ.....	37
10 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนด้านเนื้อหาของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ.....	38

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในอดีตภาษาไทยเป็นภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันเฉพาะในกลุ่มคนไทยด้วยกันเอง แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้า มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างประเทศ ภาษาไทยจึงไม่ใช่ภาษาที่ใช้สื่อสารกันเฉพาะในกลุ่มคนไทยอีกต่อไป ชาวต่างชาติเริ่มให้ความสนใจเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองมากขึ้น ด้วยสาเหตุหลาย ๆ ประการ เช่น การติดต่อค้าขาย ความสัมพันธ์ทางการเมือง การท่องเที่ยว หรือการเข้ามาดำรงชีวิตในประเทศไทย ด้วยสาเหตุเหล่านี้ทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติหรือการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ได้รับความนิยมน้อยลงแพร่หลาย เพื่อลดอุปสรรคในการติดต่อสื่อสารกับคนไทย การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาตินั้นนอกจากจะสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสาร ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน แล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรสอนควบคู่กันคือการสอนวัฒนธรรมไทย เพราะภาษาคือวัฒนธรรม ดังที่ พัทธยา จิตต์เมตตะ (ม.ป.ป.: 1-2) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในเอกสารประกอบการสอนกลวิธีการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ไว้ว่า

“วัฒนธรรมเป็นความคิดและภูมิปัญญาของมนุษย์ เป็นเรื่องราวของวิถีชีวิตมีความหลากหลาย มีชีวิต มีการสืบทอด ภาษาเป็นหนึ่งในตัวตนของวัฒนธรรม การสอนภาษาจึงต้องควบคู่ไปกับการสอนวัฒนธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติก็จะเป็นไปในทำนองเดียวกัน แต่ยากขึ้นด้วยการเป็นการสอนภาษาข้ามวัฒนธรรม หมายถึง การสอนให้แก่คนต่างวัฒนธรรม ผู้เรียนไม่รู้วัฒนธรรมไทยและมีประสบการณ์พื้นฐานในวัฒนธรรมดั้งเดิมติดตัวมา บางอย่างคล้ายคลึงบางอย่างแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงด้วยข้อจำกัดที่กล่าวมานี้การสอนวัฒนธรรมจึงควรเป็นไปในลักษณะแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันและควรค่อยเป็นค่อยไป ให้ผู้เรียนซึมซับอย่างเข้าใจในความเหมือนและความต่าง มองเห็นคุณค่าเพื่อนำมาปรับใช้เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับคนไทย”

วัฒนธรรมและประเพณี เป็นปัจจัยลำดับต้น ๆ ที่ดึงดูดชาวต่างชาติ ในงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ (ชุย กำลังงาม; สุทธิศักดิ์ แก้วแกมจันทร์; และ นันทน์ภัส อยู่ประยงค์. 2550: 535) สรุปได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติชอบคือแหล่งท่องเที่ยวด้านโบราณสถาน รองลงมาเป็นการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีที่มีชื่อเสียง ตลอดจนวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามลำดับ เหตุผลที่มาเที่ยวเพราะต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมและประเพณี

จากรายงานการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นของชาวต่างชาติจำนวน 686 คน ของศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เผยแพร่เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2556 ในหัวข้อจุดเด่นสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสนใจมาท่องเที่ยวประเทศไทย ผลการสำรวจ 5 อันดับแรกคือ

ตาราง 1 แสดงจุดเด่นสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสนใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทย

จุดเด่นสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสนใจมาท่องเที่ยวประเทศไทย	ร้อยละ
โบราณสถานและโบราณวัตถุ	28.1
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้าน	20.4
ชายหาด ทะเล	14.3
อาหารไทย	10.6
แหล่งช้อปปิ้ง	7.4

ที่มา: ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 2556. ความพร้อมของประเทศไทยหากมีการเปิดเสรีอาเซียนในสายตานักท่องเที่ยวต่างชาติ. ออนไลน์.

แม้การจัดอันดับความสนใจด้านวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านของผู้ตอบแบบสอบถามชาวต่างชาติจะอยู่อันดับที่ 2 แต่จากการสัมภาษณ์ชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าประเพณีเป็นรูปธรรม มีชีวิต ก่อให้ชาวต่างชาติเกิดความเข้าใจในความคิดความเชื่อของคนไทยโดยไม่ต้องใช้ภาษาสนทนาหรืออธิบาย เพียงใช้ภาษากายก็ส่งความเข้าใจได้ มีพฤติกรรมที่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจวัฒนธรรมอย่างเด่นชัด มีความงดงามของพิธีกรรม ที่สำคัญคือประเพณีมีเอกลักษณ์เด่นประจำของแต่ละจังหวัด และประเพณีทุกประเพณีได้แสดงออกถึงความคิดความเชื่อของบรรพบุรุษที่ได้รับการสืบทอด สามารถเห็นพัฒนาการ เห็นการปรับเปลี่ยนที่สะท้อนชีวิตของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

แต่การสัมภาษณ์ข้างต้นก็ยังได้คำตอบที่ไม่เป็นรูปธรรม ว่า ชาวต่างชาติสนใจวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านของภาคใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของชาวต่างชาติจำนวน 30 คน ซึ่งผลสำรวจเป็นไปตามตาราง ดังนี้

ตาราง 2 แสดงวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

ความสนใจวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ของชาวต่างชาติ	ร้อยละ
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง	23.30
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้	13.30
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก	6.70
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก	6.70
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)	33.30
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ	16.70

จากตารางสรุปได้ว่าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ได้รับความสนใจมากที่สุดร้อยละ 33.30 สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ (2556: สัมภาษณ์) ผู้เชี่ยวชาญวัฒนธรรมประเพณีภาคอีสานและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยแก่ชาวต่างชาติ ว่าวัฒนธรรมประเพณีอีสานมีความเป็นอัตลักษณ์ประจำภาค ชาวต่างชาติมีความสนใจเรียนรู้มากกว่าภาคอื่นๆ

แต่เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานมีหลายจังหวัด แต่ละจังหวัดมีประเพณีที่เก่าแก่และมีอัตลักษณ์เฉพาะตัว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเทศกาลงานประเพณีที่น่าสนใจทางการท่องเที่ยว ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อคัดเลือกประเพณีที่โดดเด่นสร้างเป็นบทเรียนให้ชาวต่างชาติได้ศึกษา (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย: สารบัญ) พบว่าประเพณีไทยอีสานที่ได้รับการแนะนำว่ามีความน่าสนใจทางการท่องเที่ยว มีดังต่อไปนี้

1. งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
2. งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
3. ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
4. ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
5. ประเพณีกินเข้าคำของดีเมืองสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
6. ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
7. ประเพณีมหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
8. ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
9. ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
10. ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
11. ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
12. ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
13. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
14. ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประเพณีที่น่าสนใจหลากหลาย ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาสร้างแบบสำรวจความคิดเห็น เรื่องประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ โดยสอบถามความคิดเห็นของชาวต่างชาติ จำนวน 30 คน เพื่อคัดเลือกประเพณีที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจ ผลการสำรวจสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 3 แสดงประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจมากที่สุด 5 อันดับ

ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจมากที่สุด 5 อันดับ	ร้อยละ
1. ประเพณีบุญบั้งไฟ จังหวัดยโสธร	66.60
2. ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี	56.60
3. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร	56.60
4. ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม	50.00
5. ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร	43.30

ผลการสำรวจข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดความชัดเจนในการสร้างแบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ จำนวน 5 บท คือ

บทที่ 1 ประเพณีบุญบั้งไฟ

บทที่ 2 ประเพณีแห่เทียนพรรษา

บทที่ 3 ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง

บทที่ 4 ประเพณีไหลเรือไฟ

บทที่ 5 ประเพณีแข่งเรือ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติให้มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยผ่านการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญ

ความสำคัญของการวิจัย

ได้แบบเรียนที่มีประสิทธิภาพเพราะได้รับการพิจารณาวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำไปใช้สอนผู้เรียนชาวต่างชาติได้และเป็นแนวทางการสร้างแบบเรียนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีไทยที่ชาวต่างชาติควรได้ศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัยไว้ ดังนี้

1. สร้างแบบเรียน ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีเนื้อหาประกอบด้วย
 - 1.1 ประเพณีบุญบั้งไฟ
 - 1.2 ประเพณีแห่เทียนพรรษา

- 1.3 ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง
- 1.4 ประเพณีไหลเรือไฟ
- 1.5 ประเพณีแข่งเรือ
2. แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ใช้สอนผู้เรียนชาวต่างชาติในระดับสูง
3. คำศัพท์ที่เป็นภาษามาตรฐาน หมายถึง คำศัพท์ที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบเรียน
2. สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นของชาวต่างชาติ เรื่องวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ และเรื่องประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ
3. สร้างแบบเรียน เรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติขึ้น 1 เล่ม แบ่งเนื้อหาบทเรียนออกเป็น 5 บท คือ

- บทที่ 1 ประเพณีบุญบั้งไฟ
 - บทที่ 2 ประเพณีแห่เทียนพรรษา
 - บทที่ 3 ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง
 - บทที่ 4 ประเพณีไหลเรือไฟ
 - บทที่ 5 ประเพณีแข่งเรือ
- แต่ละบทจะประกอบด้วย

1. เนื้อหาประวัติ ความเป็นมา ของประเพณี และภาพประกอบ
2. คำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ และการอ่านออกเสียง
3. ภาษาถิ่นที่ปรากฏในเนื้อหา เทียบกับภาษามาตรฐาน
4. ความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตไทยที่ปรากฏในประเพณี
5. แบบฝึกหัดท้ายบท
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับประเมินคุณภาพแบบเรียน
5. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมินผลผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ศานติ ภักดีคำ อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านไทยศึกษา และภาษาเขมร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านไทยศึกษา และประเพณีไทยอีสาน

3. อาจารย์พัชนี โชติกลีธียร ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์

4. อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบ การวางรูปเล่ม และการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

5. อาจารย์สุนทนา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ

6. วิเคราะห์ข้อมูล และนำข้อวิพากษ์ ข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อคิดเห็นเพื่อให้ได้แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยสำหรับชาวต่างชาติ
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยสำหรับชาวต่างชาติ
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยสำหรับชาวต่างชาติ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบเรียน ดังต่อไปนี้

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียนได้กล่าวถึงแบบเรียนไว้ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1.1.1 ความหมายของแบบเรียน

ความหมายของแบบเรียน ทรัพย์ ประกอบสุข (2528: 107) สรุปได้ว่า คือ หนังสือเรียนหรือแบบเรียน (textbooks) ที่บรรจุเนื้อหาตามหลักสูตรซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ออกใบอนุญาตกำหนดให้เป็นหนังสือใช้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ หรือเป็นหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการสั่งให้สอนได้ โดยมีเกณฑ์พิจารณา คือ เรียบเรียงเนื้อหาถูกหลักวิชา ตรงตามหลักสูตรประมวลการสอน และมีความง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น นักเรียนได้ใช้ทั้งในชั้นเรียน และเรียนด้วยตนเอง มีความสะดวกที่จะค้นเนื้อหา ที่เรียบเรียงไว้อย่างเป็นระเบียบ จะบอกหน้า สารบัญ ปก บรรณานุกรม รูปเล่มกะทัดรัด ไม่แพ่งจนเกินไป มีกิจกรรมเสนอแนะและแบบฝึกหัดประเมินผลตามวัตถุประสงค์ การเรียนการสอน สอดคล้องกับฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2528: 71) ที่ได้แบ่งแบบเรียน ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. หนังสือแบบเรียนบังคับใช้ หมายถึง หนังสือที่นักเรียนต้องใช้เรียนเป็นประจำ รวมทั้งการที่ต้องเรียนในห้องเรียนและที่ต้องอ่านนอกห้องเรียน

2. หนังสือเรียนที่ไม่บังคับใช้ หมายถึง หนังสืออ่านประกอบเฉพาะวิชา เพื่อประโยชน์ ในการขยายความรู้ในวิชานั้น ๆ ให้ลึกซึ้งและกว้างขวางขึ้น ซึ่งหนังสือประเภทนี้ แล้วแต่ครูผู้สอน หรือบรรณารักษ์แนะนำให้อ่าน หนังสือแบบเรียนประเภทนี้ ทางห้องสมุดควรจะ จัดซื้อไว้ให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ซึ่งนอกเหนือจากแบบเรียนบังคับใช้

นอกจากนี้ ชอร์ หลุยส์ (Shore, Louis. 1960: 54) กล่าวถึงแบบเรียนว่าเป็นเครื่องมือ ที่ครูและนักเรียน ใช้สื่อความหมายซึ่งกันและกัน แบบเรียนเป็นศูนย์กลางทำให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันได้เรียนรู้เรื่องเดียวกัน ทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ในทางเดียวกัน และ กูด คาร์เตอร์ วิคเตอร์ (Good, Carter Vuctor. 1973: 605) กล่าวเพิ่มเติม สรุปว่า หนังสือเรียนเป็นหนังสือที่ เกี่ยวกับการศึกษาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ มีการจัดเนื้อหาอย่างมีระบบ มีจุดมุ่งหมายที่จะใช้ เฉพาะในการเรียนการสอนระดับใดระดับหนึ่ง และเป็นข้อมูลสำคัญในการเรียนการสอน

1.1.2 ความสำคัญของแบบเรียน

แบบเรียนมีความสำคัญทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน ทั้งด้านของการพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนและอำนวยความสะดวกในการสอนของครูซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ อัมพร แก้วสุวรรณ (2531: 8) ที่กล่าวถึงความสำคัญของแบบเรียน ไว้ดังนี้

1. แบบเรียนช่วยให้เกิดการฝึกทักษะ ในการเรียนภาษา การฝึกทักษะ การฟัง การอ่าน การพูดและการเขียน เป็นสิ่งที่ต้องกระทำอยู่เสมอ การกล่าวซ้ำซ้ำ ทวน เพื่อเพิ่มเติมให้ ผู้เรียนชัดเจนในการใช้ภาษาก็เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น กิจกรรมทั้งหมดนี้ครูจะสามารถปฏิบัติได้ ง่ายขึ้นเมื่อใช้แบบเรียนเป็นเครื่องช่วยในการเรียนและเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม

2. แบบเรียนเป็นส่วนของการเสริมสร้างความคิดและกระตุ้นให้เกิด ความสนใจ อยากรู้ที่จะศึกษาหาความรู้ต่อไป

3. แบบเรียนเป็นเสมือนคู่มือการเรียนของนักเรียน และเป็นคู่มือการสอนของครู

4. แบบเรียนเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนให้แก่ครู

5. แบบเรียนเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนได้ประเมินผลตนเองและครูได้ประเมินผล การสอนจากการทำงานของนักเรียนด้วย

1.1.3 ลักษณะแบบเรียนที่ดี

ปานทิติย์ ภาณุมาศ (2541: 89) กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแบบเรียน ไว้ดังนี้

1. รูปเล่มมีขนาดพอเหมาะ ปกสวยงาม ใช้กระดาษดีมีคุณภาพ และไม่บกพร่อง เรื่องการพิมพ์

2. ต้องมีเนื้อหาถูกต้องตรงตามหลักสูตร เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพ ท้องถิ่น มีความยาวของเนื้อหาพอเหมาะกับเวลาเรียน รวมทั้งมีกิจกรรมท้ายบทที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของรายวิชา

3. กลวิธีในการเสนอเรื่อง ต้องมีการจัดลำดับเนื้อหาดี เลือกใช้ถ้อยคำสำนวน ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน อีกทั้งวิธีการเขียนอธิบายที่ได้ข้อความกระจ่างชัดตรงตาม วัตถุประสงค์

4. ส่วนประกอบเสริมเนื้อหาของบทเรียน มีภาพประกอบ แผนผัง หรือ แผนภูมิ ประกอบเนื้อเรื่อง มีเชิงอรรถ ศัพท์านุกรม และภาคผนวกในแบบเรียนได้อย่างเหมาะสม

5. ส่วนประกอบอื่น ๆ ของแบบเรียน มีคำนำ สารบัญ บรรณานุกรม และดัชนีได้ตามความจำเป็น

1.1.4 หลักเกณฑ์การเขียนหนังสือเรียน

วาริ ธีระจิตร (2531: 26-27) ได้สรุปข้อควรคำนึงในการเขียนหนังสือแบบเรียนไว้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา ควรมีเนื้อหาสอดคล้องและตรงตามหลักสูตร ไม่เน้นข้อเท็จจริงจนเกินไป จนทำให้เนื้อหาเต็มไปด้วยข้อเท็จจริง ควรมีการยกตัวอย่างเนื้อหาที่น่าสนใจ ควรอ่านเข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่วกวน สับสน สอดแทรกทักษะที่สำคัญ วิธีการเสนอเนื้อหาควรดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยวิธีดึงดูดประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาเชื่อมโยงกับความรู้นใหม่

2. ด้านวิธีการ ด้านวิธีการควรมีแนวทางการจัดทำที่รอบคอบ เสนอแนะกิจกรรมหลาย ๆ แบบ เพื่อเสริมสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดี เช่น

- คำถามและกิจกรรมท้ายบท มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ได้ฝึกความคิดและนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

- การจัดลำดับเนื้อหาและวิธีนำเสนอเนื้อหา มีรูปแบบที่น่าสนใจ เช่น การเขียนเป็นบทละคร บรรยาย หรือการเขียนเป็นบทสนทนาตามความเหมาะสมกับเนื้อหา โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

- การตั้งชื่อเรื่องแต่ละบท ตอน ควรชัดเจน สั้น กระชับน่าสนใจ และได้ความหมายตรงกับเรื่อง

3. ด้านรูปแบบ รูปแบบของหนังสือจะช่วยให้หนังสือมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนอ่าน ต้องคำนึงถึง สิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- ขนาดของหนังสือ ควรสะดวกต่อการเปิดอ่าน เหมาะกับช่วงมือของผู้ใช้แบบเรียน

- ความหนาของแบบเรียน ย่อมขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหาในแบบเรียน ควรเหมาะกับระดับชั้นและสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้น

- ปกของหนังสือ ช่วยตกแต่งหนังสือให้สวยงาม ชวนอ่าน

- ขนาดตัวพิมพ์ ต้องเหมาะสมสายตาของผู้เรียนแต่ละวัย เช่น เด็กเล็กใช้อักษรตัวโต ส่วนเด็กโตขึ้นใช้อักษรเล็กลงหรือขนาดเช่นเดียวกับผู้ใหญ่อ่าน

- ตัวการ์ตูน การใช้พยัญชนะ วรรณยุกต์ ต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

- ภาพประกอบ ควรตรงกับจุดประสงค์ของเรื่อง มีความชัดเจน และตรงกับความ เป็นจริง มีขนาดเหมาะสม แสดงอาการเคลื่อนไหวของตัวละครในเรื่อง

1.1.5 การวิเคราะห์แบบเรียน

หทัย ดันหยง (2528: 281) ได้กล่าวถึงหลักการในการวิเคราะห์หนังสือเรียนไว้ดังนี้

1. ลักษณะรูปเล่ม
 - 1.1 ปก (การออกแบบ-สี)
 - 1.2 การเย็บเล่ม
 - 1.3 คุณภาพกระดาษ
 - 1.4 ขนาดตัวอักษรและความชัดเจนของตัวพิมพ์
 - 1.5 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า
 - 1.6 ศิลปการจัดหน้า
2. ภาพประกอบ
 - 2.1 ความชัดเจน (ขาวดำ-สี)
 - 2.2 ลักษณะความจริง (เขียน-ถ่าย)
 - 2.3 ขนาด
 - 2.4 จำนวนภาพ
 - 2.5 ความเหมาะสม (สภาพการเรียนการสอน)
 - 2.6 คำอธิบายประกอบภาพ
3. เนื้อหา
 - 3.1 วิธีการเสนอเรื่อง
 - 3.2 ความสอดคล้องกับหลักสูตร
 - 3.3 การเรียงลำดับความยากง่าย
 - 3.4 เอกภาพและความกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง
 - 3.5 การเน้นในเรื่องสำคัญ
 - 3.6 ความถูกต้องกับเหตุการณ์
 - 3.7 กิจกรรมเสนอแนะ
 - 3.8 คำถามท้ายบทหรือแบบฝึกหัด
4. การใช้ภาษา
 - 4.1 ความถูกต้องทางไวยากรณ์
 - 4.2 ความชัดเจนของข้อความ
 - 4.3 ความเหมาะสมในการใช้ศัพท์
 - 4.4 เครื่องหมายวรรคตอน
 - 4.5 แนวคิดริเริ่มของผู้เรียน (originality)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า แบบเรียน หมายถึง หนังสือที่ใช้ในการเรียนการสอน มีความสำคัญต่อทั้งครูและนักเรียน แบบเรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น นักเรียนสามารถใช้ศึกษาเพิ่มเติมความรู้ได้ด้วยตนเองได้ สำหรับครูแบบเรียนช่วยในการจัดการเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมการสอน ที่สำคัญคือ แบบเรียนต้องมีเนื้อหาที่ถูกต้องชัดเจน เกิดประโยชน์ทั้งต่อครูผู้สอนและผู้เรียน มีความชัดเจนสวยงามทั้งภาพประกอบ รูปเล่ม และรูปแบบลักษณะของตัวอักษร

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ พบว่าการสร้างแบบเรียนมีความแตกต่างกันที่จุดประสงค์ของงานวิจัย นั้นๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ คือ

วันเพ็ญ สกุลทอง (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสร้างแบบเรียนเรื่อง พยัญชนะไทยสำหรับชาวต่างชาติ แบบเรียนเรื่อง พยัญชนะไทยสำหรับชาวต่างชาติแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หน่วย ได้แก่ 1. หน่วยเสียงภาษาไทย 2. พยัญชนะไทย 3. อักษรสามหมู่ 4. อักษรควบกล้ำและอักษรนำ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน สรุปผลการประเมินดังนี้ การประเมินด้านรูปเล่ม ทั้ง 5 ด้านประกอบด้วย ขนาดรูปเล่ม ลักษณะตัวพิมพ์ รูปประกอบ ลักษณะสี และลักษณะกระดาษ คะแนนรวมที่ได้คือ 3.4 แสดงให้เห็นว่ารูปเล่มของแบบเรียนอยู่ในระดับดีสำหรับการประเมินด้านเนื้อหาประกอบด้วยความครอบคลุมวัตถุประสงค์ ความถูกต้องของเนื้อหา ความถูกต้องของคำอธิบาย ระดับความยากง่าย แบบฝึกหัดสอดคล้องวัตถุประสงค์คะแนนที่ได้คือ 1.2 แสดงให้เห็นว่าด้านเนื้อหา ควรต้องปรับปรุงแก้ไข และผู้วิจัยได้นำแบบเรียนมาแก้ไขให้มีประสิทธิภาพ

พรประภา จิตตวัฒนา (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบเรียนเรื่อง สระภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับสระภาษาไทย จำนวน 10 หน่วยการเรียนรู้ เน้นการอ่านและเขียน แจกแจงสระเดี่ยว สระประสมและสระเกิน ซึ่งจำแนกตามฐานตำแหน่งที่ทำให้เกิดเสียง แบ่งเป็นสระที่เกิดส่วนหน้า สระที่เกิดส่วนกลาง และสระที่เกิดส่วนหลัง ในระดับต่างๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอแบบเรียนต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ เนื้อหา ภาษา รูปแบบ และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแบบเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ในด้านรูปแบบเมื่อพิจารณาลักษณะรูปเล่มและภาพประกอบ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญพบว่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.32 จากคะแนนรวม 4

ในด้านเนื้อหา โดยพิจารณาความครอบคลุมวัตถุประสงค์ ความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสม/เพียงพอของแบบฝึกหัด ผลประเมินจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉลี่ย คิดเป็น 3.54 จากคะแนนรวม 4 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และมีผลสอดคล้องกันในทุกหน่วยการเรียนรู้ สรุปได้ว่า แบบเรียน เรื่อง สระภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบเรียนที่ดีสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน สรุปได้ว่า แบบเรียนที่ดี ต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตร เนื้อหาถูกต้อง มีแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ภาพประกอบมีความชัดเจนเหมาะสมกับเนื้อหา รูปเล่มพอเหมาะ ผลิตด้วยกระดาษที่มีคุณภาพ ขนาดอักษรมีความเหมาะสมและตัวพิมพ์มีความชัดเจน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน โดยเลือกศึกษาเฉพาะประเพณีที่ใช้เป็นเนื้อหาในบทเรียน 5 ประเพณี คือ ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ประเพณีไหลเรือไฟ ประเพณีแข่งเรือ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ประเพณีบุญบั้งไฟ

พัชรินทร์ จิงประวัตติ (2550: 96) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของประเพณีบุญบั้งไฟ และการประกอบพิธีกรรมในงานประเพณี สรุปได้ว่า ประเพณีบุญบั้งไฟเป็นประเพณีที่เก่าแก่ของชาวอีสานที่มีชีวิตผูกพันกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติ เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงต้องการน้ำเพื่อทำการเพาะปลูก จึงมีความเชื่อว่าเทพเจ้าผู้ประทานน้ำให้แก่มนุษย์ คือ พญาแถน ซึ่งประเพณีบุญบั้งไฟเป็นความเชื่อของชาวอีสานในการขอฝนสืบมา

พิธีกรรม ในงานกิจกรรมมีความสนุกสนาน การทำบั้งไฟนั้นทำด้วยท่อไม้บรรจุน้ำมันโดยการอัดให้แน่นมีความยาวประมาณ 2 เมตร ใช้ล้าไม้ไผ่ต่อหางให้ได้สัดส่วน ก่อนนำบั้งไฟไปจุดต้องประดับตกแต่งให้สวยงาม ใช้กระดาษสีตัดตกแต่งบั้งไฟให้ประณีต ส่วนหัวบั้งไฟทำเป็นรูปพญานาคตามความเชื่อเรื่องพญานาคให้น้ำ จากนั้นก็นำไปแห่รอบหมู่บ้านอย่างสนุกสนาน การแห่บั้งไฟจะมีการร่ายรำไปตามจังหวะดนตรีพื้นบ้าน และมีการร้องรำกายพริ้วที่บอกเล่าถึงประวัติความเป็นมาของบุญบั้งไฟ ซึ่งบั้งไฟนี้ชาวบ้านได้ร่วมกันแต่งขึ้นเพื่อแสดงออกถึงความสนุกสนานบันเทิงอย่างเต็มที่ก่อนการทำนา เมื่อแห่บั้งไฟมาถึงจุดนัดหมายแล้วชาวบ้านก็จะรวมบั้งไฟจากหมู่บ้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้วจัดงานเฉลิมฉลองในคืนนั้น รุ่งขึ้นจึงจุดบั้งไฟ บั้งไฟที่จุดก่อนเรียกว่า “บั้งไฟเสี่ยง” เพื่อดูว่าปีนี้ฝนจะตกต้องตามฤดูกาลหรือไม่ ถ้าบั้งไฟขึ้นดีแสดงว่าฝนจะดี บั้งไฟไม่ขึ้นก็แสดงว่าฝนไม่ดี แล้วจากนั้นจึงจุดบั้งไฟแข่งขันซึ่งเป็นเรื่องที่ชาวบ้านมีความสนุกสนานกันมาก

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยพบว่า ประเพณีบุญบั้งไฟจัดขึ้นหลายจังหวัดในภาคอีสานแต่จังหวัดที่มีชื่อเสียงในการจัดงานจนประเพณีนี้จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด คือ จังหวัดยโสธร ที่จัดงานประเพณีอย่างยิ่งใหญ่และได้รับการส่งเสริมจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยโดยได้แนะนำประเพณีบุญบั้งไฟจังหวัดยโสธรในหนังสือเทศกาลงานประเพณีที่น่าสนใจทางการท่องเที่ยว ไว้ดังนี้

ประเพณีบุญบั้งไฟ กำหนดการจัดงานในเดือนพฤษภาคม จัดขึ้นบริเวณหน้าว่าการอำเภอเมืองยโสธร กิจกรรมหลัก คือ การประกวดประชันบั้งไฟ ทั้งบั้งไฟขึ้นสูง บั้งไฟสวยงาม บั้งไฟโบราณ นอกจากนี้ยังมีการประกวดกายพริ้วบั้งไฟ ประกวดริดาบั้งไฟโก้นักท่องเที่ยวสามารถรับชมขบวนแห่มหัศจรรย์ ขบวนแห่บั้งไฟสวยงาม ขบวนแห่บั้งไฟโบราณ ตลอดขบวนแห่มีการแข่งของแต่ละคุ้มวัดที่ส่งบั้งไฟเข้าประกวด ภายในงานยังมีมหรสพรื่นเริง เช่น เวทีคอนเสิร์ต หมอลำ การจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สินค้าทั่วไป และสวนสนุกในลักษณะงานวัด (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป.: 177)

2. ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ชลีพร สุสุวรรณ และ สุชีราภรณ์ บริสุทธิ์ (2542: 72-73) กล่าวถึงประเพณีแห่เทียนพรรษา ไว้ดังนี้ ประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดขึ้นและถือเป็นประเพณีมาเป็นประจำทุกปีตั้งแต่ครั้งโบราณกาลเพื่อเป็นการเชิดชูพระพุทธศาสนา ส่งเสริมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นในวันเพ็ญเดือน 8 วันอาสาฬหบูชา หรือวันเข้าพรรษา

ในวันนี้พุทธศาสนิกชนจะทำบุญในตอนเช้าด้วยการถวายดอกไม้ ธูป เทียนแด่พระสงฆ์ เพื่อที่พระภิกษุจะนำไปประกอบพิธีทางศาสนาในโบสถ์ โดยเฉพาะการถวายเทียนซึ่งชาวพุทธถือว่าเป็นการทำบุญด้วยเทียน เป็นการให้ความรู้แก่สาวกของพระพุทธองค์ให้ได้ศึกษาเล่าเรียนพระธรรม ทำให้ชีวิตของผู้ถวายรุ่งโรจน์ เช่นเดียวกับแสงสว่างของเปลวเทียน ประเพณีแห่เทียนพรรษาจึงเป็นที่แพร่หลายไปทั่วประเทศ ชาวพุทธทั้งหลายก็พยายามตกแต่งหรือแกะสลักเทียนของตนให้สวยงาม จนเกิดการประกวดเทียนพรรษา หรือต้นเทียนกันขึ้น โดยเทียนที่แกะสลักมักจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาหรือพุทธประวัติ นอกจากจะประกวดต้นเทียนแล้วยังมีการประกวดนางฟ้าประจำต้นเทียน การประกวดขบวนแห่และริ้วขบวนที่แห่เทียนไปรอบเมืองก่อนจะไปถวายเป็นพุทธบูชาตามอุโบสถของอารามวัดต่าง ๆ เพื่อให้พระสงฆ์ใช้จุดบูชาตลอดระยะเวลา 3 เดือน

สำลี รักสุทธี (2555: 25-26) ได้กล่าวถึงประเพณีแห่เทียนพรรษาที่อุบลราชธานีเพิ่มเติม ว่า ประเพณีแห่เทียนพรรษามีทุกท้องที่และทุกหมู่บ้านของภาคอีสาน แต่เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงที่จังหวัดอุบลราชธานีก็เพราะที่นั่นมีการจัดการประกวดแข่งขันความสวยงามทั้งต้นเทียนและขบวนแห่ และมีองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเข้าไปส่งเสริมด้วย ทำให้การแห่เทียนที่จังหวัดอุบลราชธานีเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ทั้ง ๆ ที่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด นครราชสีมา ขอนแก่น เป็นต้น ก็ได้ทำกันมาคล้าย ๆ กัน เมื่อที่อุบลฯ เป็นที่รู้จักจึงเป็นประหนึ่งว่าจังหวัดอุบลฯ เป็นจุดเริ่มแรก

หากศึกษาประวัติความเป็นมาของการแห่เทียนที่อุบลฯ ก็จะเห็นว่าชาวอุบลฯ ได้มีการแห่เทียนมาตั้งนานแล้วคือราวประมาณ พ.ศ. 2480 มีช่างคนหนึ่งชื่อนายโพธิ์ ส่งศรี เป็นช่างที่มีความสามารถในการทำลวดลาย ได้เป็นช่างหล่อ ปั้นและออกแบบทำลวดลายลงในเทียนลำใหญ่ ทำให้เทียนมีความสวยงามและนำไปถวายที่วัดภูพานารามวรวิหารเป็นครั้งแรก ในการถวายนั่นต้องใช้คนจำนวนมากในการเคลื่อนย้ายและมีชาวบ้านแห่ตามไปด้วย ไปดูพิธีกรรมดูความสวยงามของเทียนไปร่วมบูชาด้วย เมื่อมีคนเป็นจำนวนมากจึงมีผู้คิดทำให้ขบวนดูมีระเบียบด้วยการจัดแถว จัดขบวน ทำให้การเดินดูมีความสวยงาม นั่นคือสาเหตุของการแห่เทียนพรรษาของชาวอีสานในกาลต่อมา

ในปี พ.ศ. 2520 ทางเทศบาลเมืองอุบลราชธานีซึ่งจัดงานกันเองมาตลอดก็ได้รับการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอย่างจริงจัง มีการประกวดอย่างยิ่งใหญ่คือการประกวดทั้งต้นเทียน ขบวน และริ้วขบวนด้วย ที่สำคัญคือมีเงินรางวัลเป็นแสนและมีถ้วยรางวัลจากบุคคลสำคัญด้วย และที่สำคัญไปกว่านั้นคือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเทียนหลวงมาเป็นเทียนชัยนำขบวนด้วย งานประเพณีจึงยิ่งใหญ่ตราบนานปัจจุบัน

3. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย (2542: 2773) อธิบายถึงประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง หรือบุญผาสาทผึ้ง ว่า เป็นบุญประเพณีที่กระทำต่อเนื่องจาก บุญได้ประทับ หรือได้ประทับโคมไฟ นั่นคือหลังจากเสร็จบุญได้ประทับเล็กน้อยชาวบ้านจะร่วมกันจัดบุญผาสาทผึ้ง ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นการถวายผ้ากฐินด้วย จึงมักเรียกรวมกันว่า “บุญถวายผ้ากฐินและทอดหอยผาสาทผึ้ง”

ผาสาทผึ้งนี้จะทำกันหลังจากเดือนสิบเอ็ดกลางเดือน คือ ออกพรรษาแล้วจนถึงเดือนสิบสองกลางเดือนเป็นอย่างช้า ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนั้น ชาวบ้านจะประชุมปรึกษากันกำหนดวันทำบุญผาสาทผึ้ง

นอกจากนี้ ยังได้อธิบายถึง ความเชื่อเรื่องทอดผาสาทผึ้ง ไว้ว่า เชื่อกันว่าเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าจำพรรษาในป่ารกชัฏวันมีช้างและลิงเป็นผู้อุปฐาก ช้างตักน้ำถวายส่วนลิงหาผลไม้และรวงผึ้งมาถวายพระพุทธเจ้า ลิงคั้นเอาแต่น้ำผึ้งถวายเป็นนิจทุกวัน ส่วนรวงผึ้งที่คั้นเอาน้ำออกมีจำนวนมาก ครั้งนั้นมีคนมาเฝ้าพระพุทธเจ้าเห็นขี้ผึ้งมากมายจึงคิดจะทำเทียนถวายพระพุทธเจ้า จึงได้นำเทียนเหล่านั้นมาตกแต่งประดับประดาเป็นผาสาทด้วยขี้ผึ้ง นำไปถวายพระพุทธเจ้า ผาสาทผึ้งครั้งนั้นประดิษฐ์กันได้สวยงามมาก ผู้คนเหล่านั้นจึงพากันแห่แหนด้วยความปีติยินดีปรีดาไปถวายพระพุทธเจ้า หลังจากนั้นจึงกลายเป็นธรรมเนียมประเพณีการถวายผาสาทผึ้งแด่พระสงฆ์เป็นเวลาสืบต่อมา

ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งในภาคอีสานจัดขึ้นหลายจังหวัด แต่ที่มีชื่อเสียงเพราะจัดงานประเพณีอย่างยิ่งใหญ่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากคือ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประเพณีแห่ปราสาทผึ้งจังหวัดสกลนคร ดังนี้

สำลี รักสุทธี (2555: 52-53) ได้กล่าวถึงวิธีการทำปราสาทผึ้งของชาวสกลนคร ว่า การทำปราสาทผึ้งแต่ละแห่งแตกต่างกันไป แต่จุดประสงค์จะคล้ายกันหรืออันเดียวกันคือเพื่อบูชาพระพุทธเจ้าเป็นสำคัญ แต่การทำที่จังหวัดสกลนครซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปสมควรกล่าวถึงดังนี้

เมื่อชาวบ้านตกลงที่จะทำปราสาทผึ้งแล้ว พวกผู้ชายก็จะหารวงผึ้งทั้งเก่าและใหม่มาคั้นเอาน้ำออกให้หมดแล้วต้มให้เปื่อย ทำเป็นดอกไม้ต่าง ๆ มาสร้างเป็นปราสาท ซึ่งก่อนหน้านั้นทำกันอย่างง่าย ๆ คือการเอากาบกล้วยมาทำเป็นโครงปราสาท ใช้เชือกหรือดอกร้อยให้ติดต่อกันเรียกว่า “แทงหยวก” จากนั้นก็ประดับด้วยดอกไม้เป็นลวดลายต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องประดับอันได้แก่ ไม้ขีด กระจาด ดินสอ ผ้าฝ้ายและผ้าแพร ซึ่งก่อให้เกิดความสมบูรณ์ในตัวปราสาท

การประกอบพิธีกรรม เมื่อทำปราสาทผึ้งเสร็จแล้วก็จะทำพิธีขึ้นหรือฉลองสมโภช หากให้แต่ละคุ้มทำก็จะนำปราสาทผึ้งไปรวมกันที่วัด ส่วนใหญ่เป็นวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 11 ซึ่งเป็นวันโสมหรือวันรวม แต่ละคุ้มจะอยู่คุ้มใครคุ้มมันรอบกำแพงวัด รอบ ๆ ปราสาทผึ้งก็จะมี การตกแต่งประดับประดาให้สวยงามด้วยดอกไม้ รูป เทียน ประทัดประชันกันต่างคุ้มต่างก็ดูแลปราสาทของตนเองและเดินเลียบเคียงไปดูของคุ้มอื่น ๆ ด้วย

พอดตกค่าความสนุกสนานก็เริ่มขึ้น คือ คนบ้านอื่นหรือญาติพี่น้องก็จะมาเที่ยวร่วมกันกินข้าวแลงด้วยกันเป็นการรวมญาติอย่างหนึ่ง ส่วนพวกหนุ่ม ๆ จะเป่าแคน ดีดพิณ และสีซอเดินเป็นกลุ่ม ๆ ไปรอบ ๆ คุ่ม หนุ่มที่หมายตาสาวใดไว้ก็จะเข้าไป “เว้า” หรือ “แอ่ว” หรือจีบ

รุ่งเช้าจะมีการทำบุญตักบาตร เสร็จแล้วจัดขบวนแห่ปราสาทผึ้ง อาจแห่รอบหมู่บ้านหรือรอบวัดก็ได้โดยแต่เดิมจะใช้เกวียนให้คนเทียมแทนควาย จะมีการตีฆ้อง กลอง เป่าปี่มโหรี และพ้อนรำให้เป็นทีครึกครื้น เสร็จแล้วนำมาถวายพระสงฆ์เป็นอันเสร็จพิธี

นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึง การแห่ปราสาทผึ้งในปัจจุบัน ดังนี้

การแห่ปราสาทผึ้งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปมากจากผึ้งแท้ที่นำมาจากรวงรังก็มาเป็นผึ้งที่ซื้อจากตลาด เคยใช้เกวียนแห่ขบวนก็กลายมาเป็นรถยนต์ ส่วนพิณ ฆ้อง กลอง ก็พัฒนาไปตามความเจริญและมีการประกวดแข่งขันกันเป็นคุ่ม เป็นอำเภอ มีประกวดขบวนตัวปราสาท นางฟ้าปราสาทผึ้ง มีรางวัลมากมาย นี่คือการเปลี่ยนแปลงที่มากับยุคสมัย

4. ประเพณีไหลเรือไฟ

พัชรินทร์ จิ่งประวัติ (2550: 95) ได้อธิบายถึงประวัติความเป็นมาของประเพณีไหลเรือไฟและการประกอบพิธีกรรม ไว้ดังนี้

ประเพณีไหลเรือไฟเป็นประเพณีสำคัญอย่างหนึ่งที่ชาวอีสานปฏิบัติสืบทอดกัน เทศกาลออกพรรษา จัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ หรือ แรม 1 ค่ำ เดือน 11 จังหวัดที่มีการจัดงานประเพณีไหลเรือไฟ คือ จังหวัดศรีสะเกษ สกลนคร หนองคาย นครพนม เลย และอุบลราชธานี เรือไฟในภาษาอีสานเรียกว่า เฮือไฟ เป็นเรือที่ทำด้วยต้นกล้วย หรือไม้ไผ่ต่อกันเป็นลำเรือ ยาวประมาณ 5-6 วา ข้างในบรรจุขนม ข้าวต้มมัด หรือสิ่งของที่ต้องการบริจาคทาน ข้างนอกเรือมีดอกไม้ รูป เทียน ตะเกียง ขี้ไต้ สำหรับจุดให้แสงสว่างก่อนปล่อยเรือไฟ ซึ่งเรียกว่าการไหลเรือไฟหรือปล่อยเฮือไฟ สาเหตุของการไหลเรือไฟมีคติความเชื่อเช่นเดียวกับลอยกระทง แต่เป็นการลอยกระทงก่อน 1 เดือน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อบูชารอยพระพุทธรูปที่ประทับไว้ริมฝั่งแม่น้ำนัมมทานทีบูชาพระรัตนตรัย และพระพุทธรูปเจ้า บุษาคณแม่โพสพ บุษาดวงวิญญาณของบรรพบุรุษ และบูชาประทีปตามประเพณี

พิธีกรรมในงานประเพณีไหลเรือไฟ ก่อนวันไหลเรือไฟชาวกุ่มวัดจะช่วยกันประดิษฐ์ตกแต่งเรือไฟด้วยต้นกล้วย ไม้ไผ่ หรือวัสดุอย่างใดอย่างหนึ่งที่สามารถลอยน้ำได้ ให้มีรูปร่างลักษณะเหมือนเรือ มีความยาวไม่น้อยกว่า 6 เมตร จะประดิษฐ์เป็นรูปหงส์ ครุฑ และรูปอื่น ๆ มากมายที่คิดว่าสวยงามมีการประดับประทีปโคมไฟเมื่อวันงานก็จะมิชบวนแห่เรือไฟ ซึ่งนำขึ้นไปวางบนพาหนะล้อเลื่อนต่าง ๆ แล้วเข้าขบวนแห่ทุกคุ่มพร้อมกัน โดยมีการแสดงพื้นบ้านประกอบขบวนแห่อย่างสนุกสนานสวยงาม มีคณะกรรมการตัดสินให้คะแนนผู้ส่งเรือไฟเข้าประกวดด้วยขบวนแห่เรือไฟจะไปสิ้นสุดอยู่ที่แม่น้ำโขงหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัด และก่อนไหลเรือไฟจะมีการทำพิธีทางศาสนา ต่อจากนั้นจึงนำเรือไฟลงน้ำ และเริ่มจุดประทีปโคมไฟแล้วปล่อยให้ลอยไปตามแม่น้ำโขง

เจริญ ตันมหาพราน (2541: 119-123) ได้กล่าวถึง ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนมว่า การไหลเรือไฟไม่ได้รับความนิยมชั่วระยะเวลาหนึ่ง ครั้นต่อมาในปี พ.ศ.2526 จังหวัดนครพนมได้ฟื้นฟูพิธีไหลเรือไฟขึ้นใหม่อีกครั้ง โดยเทศบาลเมืองนครพนมได้ประกาศชักชวน ส่วนราชการ พ่อค้า ประชาชน และชาวคุ้มวัดต่าง ๆ ช่วยกันประดิษฐ์เรือไฟส่งเข้าประกวดชิงรางวัล ในปีแรกที่มีพิธีไหลเรือไฟนั้น ผู้คนที่มาท่องเที่ยวได้พบเห็นต่างพากันตกตะลึงในความสวยงาม

แต่พิธีไหลเรือไฟที่ยิ่งใหญ่ของจังหวัดนครพนมนั้น เริ่มจากปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา ทางจังหวัดได้มีการขอพระราชทานไฟพระฤกษ์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ อนุรักษ์และจัดเรือไฟอย่างดั้งเดิมและจุดต่อไปยังเรือไฟประกวดลำอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อความเป็นสิริมงคลของการจัดงานประเพณีของจังหวัด ซึ่งได้มีการปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นประจำทุกปี

5. ประเพณีแข่งเรือ

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย (2542: 4437-4440) อธิบายถึงประเพณีแข่งเรือหรือบุญสงกรานต์ว่า บุญสงกรานต์หรือการแข่งเรือของภาคอีสานนั้น ไม่เพียงแต่เป็นการแข่งเรือเพื่อความสนุกสนานหรือออกกำลังกายเหมือนชาวภาคกลาง แต่เป็นประเพณีที่ต้องประพฤติปฏิบัติตามฮีตบ้านคองเมือง หากปีใดละเว้นไม่ปฏิบัติ เชื่อว่าบ้านเมืองจะไม่สงบสุข มีอันเป็นไปต่าง ๆ นานา เช่น เกิดโรคระบาดในวัวควาย สัตว์เลี้ยง ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เป็นต้น

เจ้าเมืองหัวเมืองในภาคอีสานสมัยก่อน โดยเฉพาะหัวเมืองที่อยู่ติดแม่น้ำโขง ลำน้ำมูล ลำน้ำชี หรือสาขาลำน้ำดังกล่าว จะต้องจัดพิธีแข่งเรือ เป็นพิธีใหญ่ประจำปีในวันออกพรรษา คือ แรมหนึ่งค่ำ เดือนสิบเอ็ด ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

งานพิธีในการถือน้ำจะมีขึ้นในวันขึ้น 14 ค่ำ และรุ่งขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ชาวเรือและเจ้าเมืองตลอดจนประชาชนผู้มาร่วมงานทุกคนจะเข้าร่วมอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ในเมืองมุกดาหารร่วมในพิธี “เบิกน่านน้ำโขง” ซึ่งเรียกพิธีดังกล่าวว่า “ตีช้างน่านอง” หรือการแข่งขันขบวนเรือตามแม่น้ำโขง เพื่อเป็นการบวงสรวงสักการะ รุกขเทวดา พญานาค และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครองแม่น้ำโขง ให้มาปกป้องรักษาในยามที่ลูกหลานมีงานแข่งเรือในครั้งนี้ ตลอดทั้งบันดาลให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขแก่บ้านเมืองด้วย

บุญสงกรานต์ในภาคอีสาน ที่ได้กระทำสืบต่อกันมาเป็นประเพณีอันต่อเนื่องและยาวนานนี้ โดยเฉพาะที่จังหวัดมุกดาหารมีสถานที่และทำเลที่เหมาะสม เหมาะในการใช้เป็นสนามแข่งขันเป็นอย่างดีซึ่งในปัจจุบันได้รับความร่วมมือจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมาร่วมในงานประเพณีด้วย ซึ่งในจังหวัดมุกดาหารจัดก่อนแขวงสะหวันเขตอยู่ 3 วัน คือแขวงสะหวันเขตจะเริ่มงานวันแรก 1 ค่ำ และจะเชิญจังหวัดมุกดาหารไปร่วมในงานวันที่ 2 ของทุกปี

บุญสงกรานต์ แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้ คือ ประเภทสวยงาม เป็นการแข่งเรือประเพณี ใช้แข่งเฉพาะสตรีเป็นส่วนมาก ผู้เข้าแข่งขันเป็นผู้ที่อยู่ในเขตและอยู่ใกล้เคียง และเรือจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เรือรุ่นเล็กใช้ฝีพายไม่เกิน 60 คน และขณะนี้ได้รับรับความอนุเคราะห์จากเทศบาลเมืองมุกดาหารในการจัดงานในทุกปี

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน สรุปได้ว่า ประเพณีไทยอีสานที่ผู้วิจัยได้ใช้เป็นเนื้อหาในแบบเรียนได้แก่ ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ประเพณีไหลเรือไฟ ประเพณีแข่งเรือ เป็นประเพณีที่จัดขึ้นเพื่อสืบสานความคิด ความเชื่อ และสะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอีสาน ที่มาของประเพณีส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาที่ชาวอีสานนับถือ รวมทั้งความเชื่อเรื่องการบูชาพญานาคและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวอีสาน การจัดงานประเพณีถือเป็นการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้ปกป้องคุ้มครองชาวเมือง ช่วยบันดาลให้บ้านเมืองสงบสุข ฝนตกตามฤดูกาล เพราะชาวอีสานต้องพึ่งพา้ำในการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลัก น้ำถือเป็นสิ่งสำคัญต่อวิถีชีวิตของชาวอีสาน หลายประเพณีจึงมีความเกี่ยวข้องกับแม่น้ำ

การจัดงานประเพณีมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย มีการจัดงานใหญ่โต สวยงาม เพราะได้รับการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้ประเพณีเหล่านี้กลายเป็นเป็นเอกลักษณ์ของการท่องเที่ยวทางประเพณีและวัฒนธรรม สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัด ภาคอีสาน และประเทศไทย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทยอีสาน โดยใช้เนื้อหาในแบบเรียนจำนวน 5 ประเพณี เป็นเกณฑ์การศึกษา ดังนี้

วิภาชน์ เทศน์ธรรม (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟ อำเภอเมือง ยโสธร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟ อำเภอเมือง ยโสธร ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแนวโน้มในการจัดงานในอนาคต โดยใช้วิธีการศึกษาข้อมูลจากภาคสนาม ด้วยการสัมภาษณ์และการสังเกต ผลการศึกษาพบว่า มูลเหตุที่ทำให้เกิดประเพณีบุญบั้งไฟ เนื่องจากภาวะอากาศที่ไม่แน่นอนและเกิดความแห้งแล้ง ทำให้มีผลต่ออาชีพเกษตรกรรม และชาวจังหวัดยโสธรเชื่อว่า พญาแถนคือผู้ที่บันดาลน้ำฝนให้ตกได้ จึงทำบั้งไฟจุดขึ้นไปขอฝนจากพญาแถน บั้งไฟจึงเป็นสัญลักษณ์ และสื่อในการขอฝน

รูปแบบการจัดงานในอดีต จัดกันในคุ้ม เป็นงานเล็ก ๆ มีพระและผู้นำครอบครัวเป็นผู้ดำเนินการ งบประมาณได้จากการเรียไรรภายในคุ้ม ครอบครัวละ 1-2 บาท บั้งไฟทำเพียงคุ้มละบั้ง โดยใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่น ใช้งบประมาณในการจัดทำไม่เกิน 100 บาท ชาวคุ้มร่วมกันทำ มีพิธีทางศาสนา คือ การเลี้ยงพระ บวชนาค และสงฆ์น้ำพระ ส่วนขบวนแห่และการแข่ง เป็นไปด้วยความสนุกสนาน บรรยากาศเป็นกันเองไม่มีพิธีการ

ปัจจุบันความเชื่อเรื่องพญาแถนลดลง รูปแบบการจัดงานและกิจกรรมเปลี่ยนไปกลายเป็นกิจกรรมของจังหวัด เทศบาล และผู้บริหารระดับจังหวัดดำเนินการ ชาวบ้านเป็นผู้ร่วมบั้งไฟมี 2 ประเภท คือประเภทบั้งไฟสวยงาม และบั้งไฟขึ้นสูง ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่จัดทำ มีการประกวดทุกประเภท มีการจ้างมืออาชีพทำบั้งไฟ กิจกรรมต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลคุ้มละ 30,000 บาท มีการเรียไรรขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมดรวมขบวนละประมาณ 100,000 บาท มีการเติมพนักการแข่งขันบั้งไฟขึ้นสูง ขบวนทุกขบวนหวังได้รับชื่อเสียงและเงินรางวัล กิจกรรมทุกอย่างจึงเป็นการแสดงโชว์เพื่อชนะเลิศคณะกรรมการ

ส่วนแนวโน้มในอนาคต จากแผนพัฒนาประเพณีบุญบั้งไฟ พบว่าจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ คติความเชื่อเดิมจะลดน้อยลง สถานที่และลักษณะกิจกรรมไม่จัดให้ใหญ่โต คงจัดได้เพียงขบวนแห่และบั้งไฟสวยงาม ส่วนการจัดบั้งไฟ ต้องย้ายที่จุดใหม่ หรืออาจจัดงานให้เล็กลง จุดบั้งไฟไปในแม่น้ำชี มีบั้งไฟจำลอง มีบั้งไฟบุปผาชาติ และติตรึมเพื่อความปลอดภัย มีการแสดง แสง สี เสียง ประเพณีบุญบั้งไฟของชาวยโสธร เป็นสัญลักษณ์และเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัด

บุญสฤษฎ์ อเนกสุข (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รัฐกับการลงทุนทางวัฒนธรรม: กรณีศึกษางานแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยศึกษาถึงการลงทุนทางวัฒนธรรมที่ประกอบไปด้วยต้นทุน (input) และกระบวนการผลิต (process) ของการลงทุนทางวัฒนธรรม รวมถึงผลผลิต (output) และผลลัพธ์ (outcome) ที่เกิดขึ้นจากการลงทุนทางวัฒนธรรม โดยใช้งานแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานีเป็นกรณีศึกษาเพื่อให้ได้ทราบถึงปัญหาและค้นหาวิธีแก้ไขอันเกิดจากการลงทุนทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในอนาคต นอกจากนี้ยังมีความต้องการที่จะตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีการและผลที่เกิดจากการประสานประโยชน์และการมีความสัมพันธ์ของกลุ่มต่าง ๆ อันมีส่วนสำคัญในงานแห่เทียนพรรษากับปัจจัยในการลงทุนทางวัฒนธรรมอีกด้วย

จากการศึกษาพบว่า ต้นทุน (input) ในการลงทุนทางวัฒนธรรมงานแห่เทียนพรรษา ได้แก่ ต้นทุนทางวัฒนธรรม (Culturecapital) ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม และขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรมและความเชื่อ ซึ่งเมื่อผ่านกระบวนการ (process) การลงทุนทางวัฒนธรรมที่ประกอบไปด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดงาน การดำเนินงาน และการประเมินผลจากการจัดงานแล้ว ได้ก่อให้เกิดผลผลิต (output) ได้แก่ การนำเทคโนโลยีมาแทนวัตถุดิบทางธรรมชาติ และเกิดส่วนต่างของรายรับและรายจ่ายในการจัดงานจำนวนมาก การเกิดธุรกิจรูปแบบใหม่และการเกิดสัญลักษณ์ใหม่ของจังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดผลลัพธ์ (outcome) ในงานแห่เทียนพรรษา คือแนวคิดเรื่องการลงทุนกลายเป็นพื้นฐานสำคัญในงานแห่เทียนพรรษา การเกิดอุดมการณ์ร่วมกันในสังคม ความเชื่อของการทำบุญมีการเปลี่ยนแปลง การเกิดความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ในการจัดงาน และการเกิดค่านิยมใหม่ในงานแห่เทียนพรรษา อย่างไรก็ตามสิ่งที่เกิดขึ้นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ารัฐ โดยกลุ่มราชการมีบทบาทสูงสุดในการลงทุนทางวัฒนธรรมงานแห่เทียนพรรษาพร้อมกับความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์กับกลุ่มเอกชน และพบว่าบทบาทของประชาชนยังไม่มีสำคัญในการจัดงานมากนัก

เกสร สรพันธุ์พิชิต (2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความเชื่อและพัฒนาการของประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงคติความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับประเพณีการแห่ปราสาทผึ้ง และพัฒนาการของประเพณีการแห่ปราสาทผึ้งที่จังหวัดสกลนคร ผลจากการศึกษาวิจัยทำให้ได้ทราบว่า ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งเป็นงานประเพณีที่พุทธศาสนิกชนจัดขึ้นในช่วงเทศกาลออกพรรษา เพื่อถวายปราสาทผึ้งเป็นพุทธบูชา รวมทั้งยังเป็นการสร้างอันสิขหรืออุทิศส่วนกุศลให้แก่ดวงวิญญาณ บรรพบุรุษผู้ล่วงลับโดยมีรากฐานของคติความเชื่อที่ปรับเปลี่ยน

ผสมผสานระหว่างความเชื่อที่เนื่องในพระพุทธศาสนา ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องภูติผีวิญญาณ และความเชื่อที่เนื่องในศาสนาพราหมณ์ แต่ทั้งนี้มีแนวโน้มว่าความเชื่อเรื่องอานิสต์ที่ลึงถวยรวงผึ้งแก่พระพุทธรองค์และความเชื่อเรื่องที่ องค์สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงปาฏิหาริย์ด้วยการเปิดโลกทั้งสามให้เห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่เนื่องในพุทธประวัติ เป็นความเชื่อที่สอดคล้องและเกี่ยวข้องกับประเพณีการแห่ปราสาทผึ้งมากที่สุด ทางด้านการจัดงานประเพณีแห่ปราสาทผึ้งที่จังหวัดสกลนคร ในระยะแรก ๆ นั้น เป็นการติดตามความศรัทธาของชาวบ้าน ต่อมาจึงมีหน่วยงานทางราชการและภาคเอกชนเข้ามาให้ความร่วมมือ ในการจัดงานให้เป็นที่แพร่หลายยิ่งขึ้น โดยมีเทศบาลเมืองสกลนครเป็นองค์กรหลักประสานในการจัดงาน ส่วนการจัดสร้างองค์ปราสาทผึ้ง ได้มีการพัฒนาการทางด้านลักษณะรูปแบบ แบ่งออกได้เป็นสี่กลุ่ม คือ แบบทรงพระธาตุ แบบทรงหอผี แบบทรงบุษบก และแบบทรงจตุรมุข โดยได้สร้างให้มีลักษณะเป็นอาคารจำลองและตกแต่งด้วยขี้ผึ้งมาโดยตลอด และในการจัดขบวนแห่ปราสาทผึ้งนั้นพบว่า เดิมเป็นขบวนแห่แบบเรียบง่ายตามอริยาธัย และได้พัฒนามาเป็นขบวนแห่ที่มีลักษณะเป็นการแสดงอย่างมีระเบียบแบบแผน

ปรียา แสันทวีสุข (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเป็นมาและองค์ประกอบของพิธีกรรมการไหลเรือไฟ และศึกษาคติความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมการไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม โดยศึกษาจากข้อมูลภาคสนามและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา พบว่า การไหลเรือไฟจังหวัดนครพนมเป็นประเพณีเฉพาะถิ่น มีการประกอบพิธีกรรม การไหลเรือไฟตามปีปฏิทินทางจันทรคติ

องค์ประกอบของพิธีกรรมการไหลเรือไฟ คือ สถานที่สำหรับประกอบพิธีทางศาสนา ซึ่งอยู่บริเวณริมเขื่อน และสถานที่ที่เป็นจุดปล่อยเรือไฟ ซึ่งอยู่ทำนน้ำริมฝั่งแม่น้ำโขง ในเทศบาลเมืองนครพนม เวลาในการประกอบพิธีกรรมไหลเรือไฟตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 แบ่งออกเป็นสามช่วงเวลา คือ ตอนเช้าชาวบ้านทำบุญที่วัด ตอนบ่ายมีขบวนแห่เรือไฟบก และปราสาทผึ้ง และตอนเย็นถึงค่ำมีการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และปล่อยเรือไฟ บุคคลมีสองกลุ่ม คือ กลุ่มผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มีพระสงฆ์เป็นหลัก และกลุ่มผู้เข้าร่วมพิธี ประกอบด้วย ผู้นำฝ่ายฆราวาส มีบุคคลจากทุกสาขาอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย รวมทั้งผู้ชมจากที่ต่าง ๆ เครื่องใช้ในพิธีกรรมแบ่งได้เป็นสามประเภท คือ เครื่องสักการบูชา เครื่องใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนา และเครื่องใช้เกี่ยวกับการไหลเรือไฟ ขั้นตอนในการไหลเรือไฟมีห้าขั้นตอน คือ การทำบุญที่วัดของชาวบ้าน การแห่ขบวนปราสาทผึ้ง การไหลเรือไฟบก การประกอบพิธีทางศาสนา การจุดต่อไฟพระราชทาน การจุดพลุพร้อมกับการปล่อยเรือไฟทางน้ำ

คติความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมการไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม เป็นการผสมผสานคติความเชื่อในด้านอื่น ๆ ได้แก่ ไฟพระราชทาน อำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พญานาคในแม่น้ำโขง และความเป็นสิริมงคล ในคติความเชื่อทั้งหมดนี้ คติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาเป็นแกนหลักสำคัญในการประกอบพิธีกรรม การไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม

ดวงมณี เพชรสุวรรณรังสี (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ ประเพณี แข่งเรือสองฝั่งโขงเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ประวัติความเป็นมาของประเพณีการแข่งขันเรือสองฝั่งโขง ศึกษาลักษณะการบริหารจัดการประเพณี การแข่งเรือสองฝั่งโขง ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการประเพณีการแข่งขันเรือสองฝั่งโขง เพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยศึกษาประเพณีแข่งเรือสองฝั่งโขง ได้แก่ ประเพณีแข่งเรือในเขต เทศบาลเมืองมุกดาหาร และประเพณีแข่งเรือที่เมืองโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผลการวิจัยพบว่า ประวัติความเป็นมาของประเพณีแข่งเรือสองฝั่งโขงในอดีต บรรดา หัวเมืองน้อยใหญ่แถบลุ่มน้ำโขงต่างนัดหมายมารวมกันที่หัวเมืองใหญ่ เพื่อประกอบพิธีตีมน้ำ พิพัฒน์สัตยาโดยในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปีเป็นวันประกอบพิธี เมื่อขบวนเรือมารวมกัน เป็นจำนวนมากจึงเกิดความคิดให้มีการประกวดแข่งขัน จัดประดับตกแต่งเรือที่เป็นพาหนะในการ เดินทางให้มีความสวยงาม ทั้งด้านความสวยงามของขบวนแห่และลำเรือ รวมทั้งการประกวด แข่งขันความเร็ว ถือปฏิบัติเป็นประเพณีสืบทอดต่อกันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาได้มีการเชื่อม ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านพี่เมืองน้อง ทางจังหวัดมุกดาหารร่วมกับแขวงสะหวันนะเขต ประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้มีการส่งคณะผู้แทนและเรือแข่ง เดินทางมาร่วมงาน ประเพณีแข่งเรือออกพรรษาของทั้งสองฝ่าย เพื่อเป็นการอนุรักษ์ส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นไว้ด้วยพื้นฐานของขนบธรรมเนียมประเพณีที่คล้ายคลึงกัน พิธีกรรม และการจัดงานประเพณีแข่งเรือจึงไม่แตกต่างกันมากนัก

ลักษณะการบริหารจัดการประเพณีแข่งเรือสองฝั่งโขงทั้งฝั่งสะหวันนะเขตและฝั่ง มุกดาหารมีลักษณะการบริหารจัดการที่คล้ายกัน คือ ด้านนโยบายได้มีการตกลงร่วมกันทั้งฝั่งแขวง สะหวันนะเขตและจังหวัดมุกดาหาร เริ่มจากการเตรียมงานจนกระทั่งเสร็จงาน ได้มีการวางแผน ร่วมกันด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม ได้มีการดำเนินการที่ใกล้เคียงกัน เช่น มีการวางแผนป้องกัน โรคระบาดเตรียมการเรื่องการรักษาพยาบาลภายในงาน การจัดเตรียมแพทย์ พยาบาล ด้านความ ปลอดภัยก็ได้มีการวางแผนรักษาความปลอดภัยทั้งทรัพย์สินและอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นสามารถ แก้ปัญหา ให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา เพื่อความปลอดภัยของประชาชนของแต่ละเมืองด้วย ด้าน การบริการมีการวางแผน โฆษณาประชาสัมพันธ์งานให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูล การจัดงานเพื่อเผยแพร่ประเพณีอันดีงามให้ชาวโลกได้พบเห็นวัฒนธรรมอันเก่าแก่ที่เรารักษาไว้ให้ ลูกหลานได้สืบทอดต่อไปเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ภาษา การแต่งกาย อาหาร วิถีชีวิตความเป็นอยู่ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถานที่เก่าแก่และทรงคุณค่า เพื่อให้เกิดความประทับใจ ด้านศิลปะการแสดงแต่ละฝ่ายมีการจัดการแสดงศิลปวัฒนธรรมที่เป็น เอกลักษณ์ของตนเองอย่างอ่อนช้อยและงดงาม

แนวทางการบริหารจัดการ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในงาน ประเพณีแข่งเรือสองฝั่งโขง มีดังนี้ ควรมีการส่งเสริมโดยการปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดสภาพแวดล้อม การรณรงค์ประชาสัมพันธ์งานประเพณีแข่งเรือออกพรรษาสองฝั่งโขงให้ชัดเจนเรื่องการแข่งขัน ข้ามฝั่งโขง ชมประเพณีแข่งเรือที่แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยจัดรวมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาของลาว การส่งเสริม การท่องเที่ยวทางน้ำมีเรือสำราญล่องชมธรรมชาติบรรยากาศสองฝั่งโขง ส่งเสริมให้มีตลาดน้ำ จำหน่ายสินค้าและอาหารทางเรือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวท่องเที่ยวชมธรรมชาติสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบทัวร์ ธรรมชาติในวันสำคัญทางศาสนาแนวทางการจัดการเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การจัดให้มี ตลาดในตอนกลางคืนลักษณะคล้ายตลาดไนท์บาร์ซ่าที่เชียงใหม่หรือตลาดมืดที่หลวงพระบาง โดย มีการจำหน่ายสินค้า OTOP เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชาวบ้านมีรายได้เป็นการกระจายรายได้ใน ท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การจัดงานประเพณีไทยอีสานมีการจัดงาน ประเพณีเพื่อสืบสานความคิด ความเชื่อ สืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยรูปแบบการจัด งานมีการพัฒนาให้ทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยในอดีตนั้นการจัดงานจะเน้นจัดเพื่อ สืบสานความคิดความเชื่อเป็นสำคัญ ลักษณะงานจะจัดอย่างเรียบง่าย วัสดุที่ใช้จะเน้นวัสดุธรรมชาติ ที่หาได้ง่าย ใช้เงินลงทุนไม่มากนัก แต่ในปัจจุบันการจัดงานประเพณีได้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ นอกเหนือจากการจัดเพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อแล้ว ยังมีเรื่องของธุรกิจและการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงวิถีชีวิตไทยเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะรายได้ของประเทศที่ได้จาก นักท่องเที่ยวอยู่ในอันดับ 1 มากกว่าการส่งออก

ประเพณีสำคัญของชาวอีสานทั้งประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีแห่ ปราสาทผึ้ง ประเพณีไหลเรือไฟ ประเพณีแข่งเรือ ได้รับการส่งเสริมจากทั้งหน่วยงานท้องถิ่น จังหวัด และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กลายเป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่ใช้งบประมาณในการ ลงทุนสูง มีการประกวดแข่งขัน วัสดุที่ใช้มีการพัฒนาไปตามยุคสมัยมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้า มาแทนวัสดุตามธรรมชาติเพราะสะดวกในการใช้งานมากกว่า

ดังนั้นด้วยความยิ่งใหญ่และสวยงามของงานประเพณี ทำให้ปัจจุบันประเพณีอีสานไม่ใช่ เป็นเพียงประเพณีท้องถิ่นที่สืบทอดตามความเชื่อที่ตกทอดจากบรรพบุรุษไทย แต่กลายเป็น ประเพณีระดับชาติและระดับนานาชาติ ที่รัฐบาลให้การสนับสนุนมาทุกสมัย จึงมีการประชาสัมพันธ์ ในเชิงรุกให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูล และสนใจที่จะเข้ามาร่วมงานประเพณีเป็นจำนวนเพิ่ม มากขึ้นทุก ๆ ปี เท่ากับเป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่ทุกจังหวัดในภาคอีสาน และประเทศไทยเป็น อย่างยิ่ง

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยสำหรับชาวต่างชาติ

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยสำหรับชาวต่างชาติ

การสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยแก่ชาวต่างชาติถือว่ามีควรสำคัญและควรสอนควบคู่กับการสอนภาษาไทย เพื่อให้ชาวต่างชาติเรียนรู้ภาษาไปพร้อม ๆ กับการเข้าใจความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนไทยอย่างถูกต้อง ดังที่ พัทธยา จิตต์เมตตดา (ม.ป.ป.: 1-2) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยไว้ว่า “วัฒนธรรมเป็นความคิดและภูมิปัญญาของมนุษย์ เป็นเรื่องราวของ วิถีชีวิตมีความหลากหลาย มีชีวิต มีการสืบทอด ภาษาเป็นหนึ่งในตัวตนของวัฒนธรรม การสอนภาษาจึงต้องควบคู่ไปกับการสอนวัฒนธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน แต่ยกขึ้นด้วยการเป็นการสอนภาษาข้ามวัฒนธรรม หมายถึงการสอนให้แก่คนต่างวัฒนธรรม ผู้เรียนไม่รู้วัฒนธรรมไทยและมีประสบการณ์พื้นฐานในวัฒนธรรมดั้งเดิมติดตัวมา บางอย่างคล้ายคลึงบางอย่างแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ด้วยข้อจำกัดที่กล่าวมานี้การสอนวัฒนธรรมจึงควรเป็นไป ในลักษณะแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันและควรค่อยเป็นค่อยไป ให้ผู้เรียนซึมซับอย่างเข้าใจในความเหมือนและความต่าง มองเห็นคุณค่าเพื่อนำมาปรับใช้เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับคนไทย และผู้สอนเองก็ควรยอมรับในวัฒนธรรมของผู้เรียนด้วยเช่นเดียวกัน

ในเบื้องต้น การสอนวัฒนธรรมไทยนั้นควรเป็นวัฒนธรรมกลาง ๆ ที่มีความเป็นสากล ซึ่งควบคู่ไปกับการใช้ภาษาตั้งแต่เริ่มต้นสอนคำว่า “สวัสดี” คำขานรับ “ค่ะ ครับ” หรือคำ “ขอโทษ” “ขอบคุณ” “ไม่เป็นไร” ก็บ่งบอกถึงความสุภาพอ่อนน้อมซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางจิตใจ ตัวอย่างดังกล่าวนี้ล้วนเป็นวัฒนธรรมเชิงสากลที่แลกเปลี่ยนกันได้ทั้งทางภาษา ต่อมาเมื่อผู้เรียนสามารถสื่อสารในระดับพื้นฐานได้จึงค่อยเพิ่มพูนความรู้ในเชิงวัฒนธรรมมากขึ้น โดยมองถึงความจำเป็นในเรื่องใกล้ตัวที่ผู้เรียนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน อาทิ วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหาร การแต่งกาย สภาพครอบครัวไทย ศาสนา ฯลฯ ที่สำคัญการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้นควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์จริงจากกิจกรรมหรือการศึกษานอกสถานที่ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น นอกจากนี้ หลอ อีหยวน (2554: 162) ได้กล่าวถึงการสอนวัฒนธรรมไทยแก่นักศึกษาจีนไว้ว่า การเรียนการสอนภาษาไทย ในฐานะที่เป็นอาจารย์สอนภาษาไทย ก็อยากจะปลูกฝังให้นักศึกษาที่เรียนภาษาต่างประเทศ เรียนภาษาไทยต้องรู้จักวัฒนธรรมไทยมากขึ้น เรียนจบแล้วเวลาที่ไปทำงานกับคนไทย ก็ต้องมีความเป็นไทยส่วนหนึ่งไม่ว่าอย่างไรก็ต้องมีความเป็นไทย ถึงจะทำให้คนไทยซึ่งเป็นเจ้าของภาษาเกิดความประทับใจ เท่าที่ท่ามาก็จะมีการนำวัฒนธรรมไทย มีการสอนเต้นรำสอนร้องเพลงไทย สอนทำอาหารไทย และสอนอาหารไทย

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยสำหรับชาวต่างชาติ

การสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยแก่ชาวต่างชาติถือว่ามีความสำคัญที่ต้องสอนควบคู่ไปกับการสอนภาษาไทย เพื่อให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจถึง ความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตไทย ซึ่งมีผู้วิจัยการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยสำหรับชาวต่างชาติ ดังนี้

นิตยา วิจารณ์ันท์ (2551: บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง การสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย เรื่อง การทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ แบบเรียนเรื่องการทำบุญ ประกอบด้วยบทเรียน เรื่อง การทำบุญ 6 บท ได้แก่ ทำบุญตักบาตร ทำบุญถวายสังฆทาน ทำบุญเลี้ยงพระ ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ทำบุญทอดกฐิน ทำบุญทอดผ้าป่า ผลการวิจัย พบว่า ได้แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยเรื่องการทำบุญ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ที่มีประสิทธิภาพ 84.70 / 84.80 และผู้เรียนด้วยแบบเรียนดังกล่าวมีความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เจิ่น เกิม ตู (2552: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ชุดการสอนที่จัดสร้างขึ้นมีจำนวน 5 ชุด คือ วันสงกรานต์วันพีชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันพ่อแห่งชาติ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ได้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” ที่มีประสิทธิภาพ 87.90 / 84 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนามเรื่อง “วันสำคัญของไทย” สามารถนำไปใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐวดี สภาพรต (2553: บทคัดย่อ) ได้วิจัยการสร้างแบบเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง วิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ประกอบด้วยบทเรียนจำนวน 5 บท ได้แก่ ครอบครัวไทย เกษตรกรรมกับวิถีชีวิตไทย วัดกับวิถีชีวิตไทย ความเชื่อของคนไทย ความบันเทิงวิถีชีวิตไทยในอดีต ผลการวิจัย พบว่า แบบเรียนภาษาไทย เรื่อง วิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 87.38 / 89.47 สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

เล เจิ่น หมาก ขาย (2553: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างแบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทย เรื่อง ศิลปะไทย สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม แล้วนำไปหาประสิทธิภาพแบบเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80 แบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทย เรื่อง ศิลปะไทย สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามประกอบด้วยบทเรียน 5 บท ได้แก่ มวยไทย เครื่องดนตรีไทย การแสดงหุ่นละครเล็ก การร้อยมาลัยดอกไม้มัสต การแกะสลักผักและผลไม้ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ได้แบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทย เรื่อง ศิลปะไทย สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม ที่มีประสิทธิภาพ 92.20 / 92.40 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่า แบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทย เรื่อง ศิลปะไทย สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามสามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทย
สำหรับชาวต่างชาติ สรุปได้ว่าการสอนวัฒนธรรมประเพณีไทยให้ชาวต่างชาติควรสอนควบคู่ไปกับ
การสอนภาษา ควรสอนให้ผู้เรียนเห็นถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและสามารถนำไปปรับใช้เมื่ออยู่
ในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม ครูผู้สอนต้องยอมรับและให้เกียรติในวัฒนธรรมของผู้เรียนด้วย
เช่นกัน การเลือกเนื้อหาในการสอนควรเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจและนำไปใช้ได้จริง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบเรียน
2. สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นของชาวต่างชาติ เรื่องวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ และเรื่องประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ
3. สร้างแบบเรียน เรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับประเมินคุณภาพแบบเรียน
5. เก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเนื้อหาของประเพณีไทยอีสาน และได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ คือ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับประเพณีไทยอีสาน เข้าใจถึงวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อของชาวอีสาน และเห็นคุณค่าของประเพณี

2. สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นของชาวต่างชาติ เรื่องวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ และเรื่องประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นเรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ และเรื่องประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ เพื่อนำความคิดเห็นมาสร้างแบบเรียน โดยดำเนินการดังนี้

2.1 สร้างแบบสำรวจความคิดเห็น

2.1.1 สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นเรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

2.1.2 สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นเรื่อง เรื่องประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรธรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

2.2 นำแบบสำรวจไปสอบถามความคิดเห็นจากชาวต่างชาติจำนวน 30 คน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าร้อยละ ผลปรากฏ ดังนี้

ตาราง 4 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่สนใจวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทย ภาคต่าง ๆ

ความสนใจวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทย ภาคต่าง ๆ ของชาวต่างชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง	7	23.30
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้	4	13.30
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก	2	6.70
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก	2	6.70
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)	10	33.30
ประเพณีไทยภาคเหนือ	5	16.70

ตาราง 5 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่สนใจประเพณีไทยอีสาน แต่ละประเพณี

ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น	5	16.70
งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ	2	6.70
ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ	1	3.30
ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม	15	50.00
ประเพณีกินข้าวคั่วของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา	1	3.30
ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์	3	10.00
ประเพณีมหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์	1	3.30
ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร	13	43.30
ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร	1	3.30
ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร	20	66.60
ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด	7	23.30
ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย	11	36.70
ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร	17	56.60
ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี	17	56.60

3. สร้างแบบเรียน เรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ในการดำเนินการสร้างแบบเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติระดับสูงในสถาบันการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

3.2. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบเรียนตามแนวการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

3.3 ศึกษาเนื้อหาเรื่องประเพณีไทยอีสาน

3.4 ศึกษากระบวนการผลิตหนังสือแบบเรียนต่าง ๆ

3.5 สร้างแบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยได้กำหนดเนื้อหาของแบบเรียนออกเป็น 5 บท คือ

บทที่ 1 ประเพณีบุญบั้งไฟ

บทที่ 2 ประเพณีแห่เทียนพรรษา

บทที่ 3 ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง

บทที่ 4 ประเพณีไหลเรือไฟ

บทที่ 5 ประเพณีแข่งเรือ

แต่ละบทจะประกอบด้วย

1. เนื้อหาประวัติ ความเป็นมา ของประเพณี และภาพประกอบ
2. คำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์ และการอ่านออกเสียง
3. ภาษาถิ่นที่ปรากฏในเนื้อหา เทียบกับภาษามาตรฐาน
4. ความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตไทยที่ปรากฏในประเพณี
5. แบบฝึกหัดท้ายบท

4. สร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับประเมินคุณภาพแบบเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพแบบเรียน โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพหนังสือของ หทัย ตันหยง (2528: 283) และมาตราส่วนประมาณค่า วิธีของลิเคิร์ต

4.2 สร้างรายการประเมินคุณภาพแบบเรียน โดยสร้างให้มีลักษณะเป็นแบบประเมินคุณภาพรูปลักษณ์และคุณภาพเนื้อหา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบดังนี้

ดีมาก	ให้	5	คะแนน
ดี	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
พอใช้	ให้	2	คะแนน
ควรปรับปรุง	ให้	1	คะแนน

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		ดีมาก	ดี	ปาน กลาง	พอใช้	ควร ปรับปรุง
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปเล่ม					
	1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า					
	1.2 ปกเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ					
	1.3 ขนาดอักษรและความชัดเจน					
	1.4 กระดาษ (สีและคุณภาพ)					
	1.5 มีรูปภาพประกอบเสริมความเข้าใจ ของเนื้อหา					
2	ด้านเนื้อหา					
	2.1 เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์					
	2.2 เนื้อหาถูกต้อง					
	2.3 เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียน					
	2.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
	2.5 แบบฝึกหัดมีความหลากหลายและ สอดคล้องกับจุดประสงค์					
ข้อเสนอแนะ						

5. เก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยได้นำแบบเรียนและแบบประเมินคุณภาพแบบเรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมิน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ศานติ ภักดีคำ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์
3. อาจารย์พัชนี โชติกลีเกียรติ
4. อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา
5. อาจารย์สมณฑา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์

5.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และนำมาหาค่าร้อยละ

6. วิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ผู้วิจัยได้รวบรวมคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ และรวบรวมคะแนนการประเมินคุณภาพแบบเรียน มาหาค่าเฉลี่ย โดย

6.1.1 หาค่าร้อยละคะแนนประเมินคุณภาพรูปเล่ม โดยภาพรวม

6.1.2 หาค่าร้อยละคะแนนประเมินคุณภาพเนื้อหา โดยภาพรวม

6.2 พิจารณาระดับคุณภาพแบบเรียน โดยถือเกณฑ์การตัดสินใจที่ปรับปรุงจากแบบประเมินคุณภาพหนังสือ โดยการให้น้ำหนักคะแนน (ร้อยละ) ของ หทัย ตันหยง (2529: 245-247) และมาตราส่วนประมาณค่า วิธีของลิเคิร์ท ของ ชัชวาล เรื่องประพันธ์ (2538: 13) นำมากำหนดคะแนนค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีระดับคะแนนห่างกัน 0.8 ซึ่งได้ค่ามาจากการคำนวณโดยใช้สมการทางคณิตศาสตร์

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

จะได้ช่วงระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	ดีมาก
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	ดี
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	พอใช้
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง	ควรปรับปรุง

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 33)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

โดย $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

N = จำนวนผู้ให้คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการที่ได้สร้างแบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบเรียน กำหนดเนื้อหา และได้สร้างแบบเรียนแล้วนั้น ผู้วิจัยได้เสนอแบบเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา รูปเล่ม และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินแบบเรียนที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตอบโดยแยกออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การหาค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านรูปเล่มและด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการปรับปรุงแบบเรียนจากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบเรียน เรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยได้หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านรูปเล่ม และด้านเนื้อหา ดังนี้

ตาราง 6 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนด้านรูปเล่มของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ด้านรูปเล่ม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	$\bar{x}$	ความหมาย
ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า	5	5	5	5	5	5	ดีมาก
ปกเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ	3	5	5	5	4	4.4	ดีมาก
ขนาดอักษรและความชัดเจน	5	5	5	5	4	4.8	ดีมาก
กระดาษ (สีและคุณภาพ)	4	5	5	4	4	4.4	ดีมาก
มีรูปภาพประกอบเสริมความเข้าใจ ของเนื้อหา	5	5	5	5	5	5	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย						4.72	ดีมาก

จากตาราง 6 แสดงว่า แบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีคะแนน
ผลประเมินด้านรูปเล่มจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉลี่ย คิดเป็น 4.72 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ตาราง 7 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนด้านเนื้อหาของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ด้านเนื้อหา	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	$\bar{x}$	ความหมาย
เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์	5	4	5	5	5	4.8	ดีมาก
เนื้อหาถูกต้อง	5	4	5	5	5	4.8	ดีมาก
เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียน	5	5	5	5	5	5	ดีมาก
ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับ ผู้เรียน	5	5	5	4	4	4.8	ดีมาก
แบบฝึกหัดมีความหลากหลายและ สอดคล้องกับจุดประสงค์	4	5	5	5	5	4.8	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย						4.84	ดีมาก

จากตาราง 7 แสดงว่าแบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีคะแนน
ผลประเมินด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉลี่ย คิดเป็น 4.84 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ตาราง 8 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนโดยรวมของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	ความหมาย
ด้านรูปเล่ม	4.72	ดีมาก
ด้านเนื้อหา	4.84	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.78	ดีมาก

จากตาราง 8 แสดงว่า แบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีคะแนนผลประเมินโดยภาพรวมคิดเป็น 4.78 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการปรับปรุงแบบเรียนจากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ และได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. มีด้านหลังบางหน้าเย็บเล่มกลับข้างควรแก้ไข
2. รูปทุกรูปที่ใช้ประกอบในบทเรียน ควรมีการอ้างอิงที่มาจากเว็บไซต์อะไรให้ถูกต้องเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดลิขสิทธิ์
3. การอ้างอิงในแต่ละบท ถ้าเป็นการอ้างอิงจากหนังสือหรือเอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูลเดียวกันควรรวมไว้ท้ายเล่ม
4. ตัวหนังสือควรเป็นตัวหนังสือตัว 16 เพราะผู้เรียนเป็นระดับสูงไม่ใช่ระดับต้น ควรปรับปก ให้น่าสนใจและมีสีสันดึงดูดผู้เรียน/ผู้อ่านมากกว่านี้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยประเพณีอีสาน และได้ศึกษางานสำรวจความคิดเห็นของชาวต่างชาติที่มีต่อวัฒนธรรมประเพณีไทย ของศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สรุปได้ว่าชาวต่างชาติสนใจในโบราณสถานและโบราณวัตถุเป็นลำดับที่ 1 คือ ร้อยละ 28.10 ลำดับที่ 2 คือ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้าน คือ ร้อยละ 20.40 และจากการที่ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามความคิดเห็นของชาวต่างชาติที่มีต่อประเพณีไทยอีสาน ชาวต่างชาติให้ความสนใจต่อประเพณีอีสาน 5 ประเพณี เรียงตามลำดับ คือ ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ประเพณีไหลเรือไฟ และประเพณีแข่งเรือ (ดังตารางที่ปรากฏในบทที่ 1) ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่าผู้วิจัยสมควรจะสร้างแบบเรียนเรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ จำนวน 5 เรื่อง โดยจัดทำเป็นบทเรียน 5 บท แต่ละบทประกอบด้วย บทอ่าน คำศัพท์ แบบฝึกหัดท้ายบท

ประเพณีไทยอีสานทั้ง 5 เรื่อง นี้ มีความโดดเด่น มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว มีความเก่าแก่ ที่ได้รับการสืบทอดจากบรรพชนสู่คนปัจจุบันอย่างคงรูปแบบพิธีกรรมไว้อย่างเหนียวแน่น แสดงออกถึงความคิดความเชื่อของบรรพบุรุษที่ได้รับการสืบทอด และเห็นการพัฒนาเห็นการปรับเปลี่ยนที่สะท้อนให้เห็นชีวิตของคนไทยอีสานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งคือประเพณีไทยอีสาน จะเป็นประเพณีสืบทอดประสานความเป็นประเพณีอาเซียน ด้วยความใกล้ชิดด้านพรมแดนระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว บ้านพี่เมืองน้อง เป็นสะพานเชื่อมสายสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้อย่างดีเยี่ยม

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สืบค้นข้อมูล สํารวจงานวิจัย ใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านประเพณีไทยอีสาน ว่ามีจังหวัดใดที่มีพิธีกรรมแสดงความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด แตกต่างจากจังหวัดอื่น ซึ่งได้ข้อมูลว่า หากเป็นประเพณีบุญบั้งไฟ ควรเป็นจังหวัดยโสธร ประเพณีแห่เทียนพรรษา ควรเป็นจังหวัดอุบลราชธานี ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ควรเป็นจังหวัดสกลนคร ประเพณีไหลเรือไฟ ควรเป็นจังหวัดนครพนม และประเพณีแข่งเรือ ควรเป็นจังหวัดมุกดาหาร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างแบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยสร้างบทอ่านที่ใช้ภาษาไทยไม่ยากเกินไป มีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียน รวบรวมภาษาถิ่นที่ปรากฏในประเพณี เทียบเคียงกับภาษามาตรฐาน สอนการออกเสียง และที่สำคัญคือมีภาพประกอบที่ชัดเจนสวยงาม จากนั้นผู้วิจัยได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ แล้วจึงเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตามแบบประเมินแบบเรียนที่ผู้วิจัยได้เสนอผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ศานติ ภักดีคำ อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านไทยศึกษา และภาษาเขมร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านไทยศึกษา และประเพณีไทยอีสาน

3. อาจารย์พัชนี โชติกลีภัย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์

4. อาจารย์พัชยา จิตต์เมตตา อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบ การวางรูปแบบ และการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

5. อาจารย์สมณฑา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียน ดังที่ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย คือ

สรุปผลการวิจัย

เมื่อผู้วิจัยได้แก้ไขแบบเรียนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง และผู้เชี่ยวชาญได้ตัดสินประสิทธิภาพของแบบเรียนด้วยการให้คะแนน ซึ่งผู้วิจัยได้นำคะแนนของทุกท่านหาค่าเฉลี่ย ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนด้านรูปแบบของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ด้านรูปแบบ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	$\bar{x}$	ความหมาย
ขนาดรูปแบบและจำนวนหน้า	5	5	5	5	5	5	ดีมาก
ปกเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ	3	5	5	5	4	4.4	ดีมาก
ขนาดอักษรและความชัดเจน	5	5	5	5	4	4.8	ดีมาก
กระดาษ (สีและคุณภาพ)	4	5	5	4	4	4.4	ดีมาก
มีรูปภาพประกอบเสริมความเข้าใจ ของเนื้อหา	5	5	5	5	5	5	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย						4.72	ดีมาก

ผลการประเมินด้านรูปแบบโดยภาพรวมจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีผลสรุป ดังนี้

1. ขนาดของรูปแบบและจำนวนหน้า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นเหมือนกันว่าอยู่ในระดับดีมาก คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5

2. ปกเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับดีมาก อีก 2 ท่าน มีความเห็นว่ายู่ในระดับดีและปานกลาง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 และได้เสนอแนะว่าควรปรับปกให้น่าสนใจและมีสีสันดึงดูดผู้เรียน/ผู้อ่านมากกว่านี้

3. ขนาดอักษรและความชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก อีก 1 ท่านมีความเห็นว่าอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 ผู้วิจัยได้แก้ไขขนาดตัวอักษรตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญคือใช้ขนาดตัวอักษร 16 เพื่อให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนซึ่งมีทักษะทางภาษาไทยระดับสูง

4. กระดาษ (สีและคุณภาพ) ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน มีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก อีก 3 ท่าน มีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงคุณภาพของกระดาษที่ใช้พิมพ์รูปเล่มแบบเรียนจริงเรียบร้อยแล้ว

5. รูปภาพประกอบเสริมความเข้าใจของเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นเหมือนกันว่าอยู่ในระดับดีมาก และมีข้อเสนอแนะว่ารูปทุกรูปที่ใช้ประกอบในบทเรียนควรมีการอ้างอิงที่มาให้ถูกต้องเพื่อหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งผู้วิจัยได้อ้างอิงตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะแล้ว

จากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ประเมินด้านรูปเล่มอยู่ในเกณฑ์ดีมากนั้น สามารถอธิบายได้ว่า ผู้วิจัยได้ยึดหลักเกณฑ์การเขียนแบบเรียนของวาริ ธีระจิตร (2531: 26-27) เพื่อให้มีรูปแบบน่าสนใจ ชวนอ่าน กล่าวคือ ผู้วิจัยได้ออกแบบขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้าให้พอเหมาะ พกพาง่าย สะดวกต่อการเปิดอ่าน มีการปรับขนาดตัวหนังสือให้เหมาะสมกับผู้เรียนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และได้ปรับปรุงหน้าปกให้มีความน่าสนใจ ดึงดูดผู้เรียนให้อยากอ่าน มีภาพประกอบที่สวยงาม ชัดเจน เพื่อช่วยสร้างความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น

ตาราง 10 แสดงคะแนนจากการประเมินแบบเรียนด้านเนื้อหาของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ด้านเนื้อหา	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	$\bar{x}$	ความหมาย
เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์	5	4	5	5	5	4.8	ดีมาก
เนื้อหาถูกต้อง	5	4	5	5	5	4.8	ดีมาก
เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียน	5	5	5	5	5	5	ดีมาก
ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับ ผู้เรียน	5	5	5	4	4	4.8	ดีมาก
แบบฝึกหัดมีความหลากหลายและ สอดคล้องกับจุดประสงค์	4	5	5	5	5	4.8	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย						4.84	ดีมาก

ผลการประเมินด้านเนื้อหา แสดงว่า แบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีคะแนนผลประเมินด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉลี่ย คิดเป็น 4.84 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีผลสรุป ดังนี้

1. เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก อีก 1 ท่านมีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 แสดงว่าผู้วิจัยได้ออกแบบเนื้อหาในบทเรียนให้ตรงกับจุดประสงค์ในการสร้างแบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติครบทุกจุดประสงค์

2. เนื้อหาถูกต้อง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก อีก 1 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.8

3. เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5

4. ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งเป็นชาวต่างชาติที่มีความรู้ทางภาษาไทยระดับสูง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก อีก 1 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.8

5. แบบฝึกหัดมีความหลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยในแต่ละบทเรียน จะมีแบบฝึกหัดแบ่งเป็น 3 ตอน เพื่อให้มีความหลากหลายและผู้วิจัยได้ออกแบบแบบฝึกหัดให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดีมาก อีก 1 ท่าน มีความเห็นว่าอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.8

จากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ประเมินด้านเนื้อหาของแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ทั้ง 5 บท และได้ผลประเมินโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีมาก อธิบายได้ว่า ในการสร้างแบบเรียนเรื่องประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติเล่มนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบและสร้างแบบเรียนโดยยึดหลักการสร้างแบบเรียนที่ดีของปาลนทิตย ภาณุมาศ (2541: 89) สรุปได้ว่า ให้ออกแบบเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ใช้ภาษาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และให้คัดเลือกคำศัพท์ยากและคำเฉพาะซึ่งเป็นภาษาถิ่นอีสานมาเป็นคำศัพท์ในบทเรียน อธิบายเพิ่มเติมให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ถูกต้อง ชัดเจน และสามารถเขียนอธิบายได้ถูกต้อง มีแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเพื่อทบทวนความรู้ และทดสอบความเข้าใจ

จากขั้นตอนดำเนินการวิจัย และการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ดังรายละเอียดข้างต้น ทำให้แบบเรียนนี้จึงเป็นแบบเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถใช้สอนชาวต่างชาติได้อย่างเกิดประสิทธิผล

อภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยเรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ นี้ แต่ละขั้นตอนในการทำวิจัยเพื่อให้ได้แบบเรียนที่มีประสิทธิภาพผ่านการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญ สามารถนำไปใช้สอนชาวต่างชาติได้ โดยผู้วิจัยได้คำนึงถึงเรื่องสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. การคัดเลือกประเพณีในบทเรียน เนื่องจากภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเพณีที่หลากหลาย ประเพณีที่คัดเลือกเป็นบทเรียนต้องเป็นประเพณีที่มีชื่อเสียง มีอัตลักษณ์โดดเด่นประจำจังหวัด มีความน่าสนใจ และมีการจัดงานอย่างยิ่งใหญ่เป็นที่สนใจของชาวต่างชาติ โดยการใช้แบบสำรวจความสนใจของชาวต่างชาติทั้งที่เป็นชาวเอเชียและยุโรป จำนวน 30 คน สรุปได้ว่าประเพณีที่ชาวต่างชาติสนใจมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ประเพณีบุญบั้งไฟ ร้อยละ 66.60 ประเพณีแห่เทียนพรรษาและประเพณีแห่ปราสาทผึ้งมีผู้สนใจเท่ากัน คือร้อยละ 56.60 ประเพณีไหลเรือไฟ ร้อยละ 50.00 และประเพณีแข่งเรือ ร้อยละ 43.30 ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดอันดับบทเรียนตามผลการสำรวจข้างต้น ได้เป็น

บทที่ 1 ประเพณีบุญบั้งไฟ ของจังหวัดยโสธร

บทที่ 2 ประเพณีแห่เทียนพรรษา ของจังหวัดอุบลราชธานี

บทที่ 3 ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ของจังหวัดสกลนคร

บทที่ 4 ประเพณีไหลเรือไฟ ของจังหวัดนครพนม

บทที่ 5 ประเพณีแข่งเรือ ของจังหวัดมุกดาหาร

2. เนื้อหาของแบบเรียนควรมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ผู้วิจัยคำนึงอยู่เสมอว่ากำลังสร้างแบบเรียนสำหรับชาวต่างชาติ คำศัพท์บางคำยาก จำเป็นต้องมีคำอ่านเป็นภาษาไทย และใช้สัญลักษณ์เพื่อให้ผู้เรียนออกเสียงได้ถูกต้องและชัดเจน มีคำอธิบายความหมายเพิ่มเติมไว้ในส่วนของคำศัพท์ ภาษาถิ่นที่ปรากฏในแบบเรียนก็มีการอธิบายเป็นภาษาไทยมาตรฐาน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทอ่านดียิ่งขึ้น

3. แบบฝึกหัดผู้วิจัยเลือกรูปแบบที่หลากหลายเพื่อครอบคลุมจุดประสงค์ และช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มากขึ้น เช่น แบบตัวเลือก แบบจับคู่คำศัพท์กับรูปภาพ การโยงคำกับความหมาย เป็นต้น

4. รูปภาพประกอบ ต้องชัดเจน อ่างอิงแหล่งที่มาอย่างถูกต้อง

จากการที่งานวิจัยนี้ได้ผ่านการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ทำให้ผู้วิจัยเกิดความชัดเจนในการสร้างแบบเรียนให้เหมาะสมแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นชาวต่างชาติที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับประเพณีของไทยอีสานทั้ง 5 ประเพณี ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบเรียนตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหา คำศัพท์ การออกเสียงคำศัพท์ เปรียบเทียบภาษาถิ่นอีสานกับภาษาไทยมาตรฐาน รูปภาพ และแบบฝึกหัด พร้อมแบบทดสอบ จนได้แบบเรียนที่มีประสิทธิภาพดังผลที่ปรากฏตอนต้น เช่น การปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ การนำเสนอภาพประกอบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดตามได้อย่างถูกต้อง การออกแบบแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความเข้าใจเบื้องต้นและการออกแบบข้อสอบเพื่อให้ผู้เรียนตอบได้ถูกต้องอย่างเหมาะสม เป็นต้น ปัญหาต่าง ๆ จึงหมดไปเพราะข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นต้นแบบและเป็นวิธีแก้ปัญหาที่สำคัญของผู้วิจัย

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้คิดอย่างเป็นขั้นตอน สามารถให้เหตุผลในการคัดเลือกแบบเรียนแต่ละบท เพราะประเพณีไทยอีสานมีความเหมือนในพิธีกรรม แต่ในความเหมือนนั้นจะมีความแตกต่างที่สามารถดึงออกมาให้โดดเด่นเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของจังหวัดนั้น ๆ บางประเพณีมีความเชื่อมโยงต่อสายสัมพันธ์ประเทศเพื่อบ้านได้อย่างยาวนาน กระทั่งมิตรไมตรีได้อย่างยั่งยืนเป็นประตูด่านแดนอีสานที่จะเปิดเป็นประตูอาเซียนได้อีก 1 บาน ในปี พ.ศ. 2559 ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้เรียนรู้ประเพณีไทยอีสาน เสมือนเป็นประเพณีของอีสาน-อาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสร้างสื่อการสอนเรื่องประเพณีไทยอีสานรูปแบบอื่น ๆ เช่น ชุดการสอน การสร้างสื่อประสม หรือการสร้างสื่อมัลติมีเดีย ที่สามารถศึกษได้ด้วยตนเอง

2. ควรสร้างแบบเรียนประเพณีไทยภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย เพื่อให้ชาวต่างชาติได้ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณีไทย ได้ครอบคลุม เกิดความเข้าใจในวิถีชีวิตไทย ความคิด ความเชื่อของคนไทยทุกภาค

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). หนังสือเทศกาลงานประเพณีที่น่าสนใจทางการท่องเที่ยว.
กรุงเทพฯ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- เกสร สूरพันธุ์พิชิต. (2551). ความเชื่อและพัฒนาการของประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร.
ใน สารสำคัญงานวิจัยวัฒนธรรมเล่ม 1 ประจำปี 2524-2548 กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. หน้า 242.
- เงิน เกิม ตู. (2552). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญ
ของไทย”. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจริญ ตันมหาพราน. (2541). เบื้องประเพณีบ้านซ้อย. นนทบุรี: ชารบัวแก้ว.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2528). แบบเรียนการอ่านและการพิจารณาหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯการพิมพ์.
- ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์. (2538). สถิติพื้นฐาน. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- สุลีพร สุสุวรรณ; และ สุธิราภรณ์ บริสุทธิ์. (2542). ขนบธรรมเนียมและประเพณีไทย. กรุงเทพฯ:
อักษราพัฒนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โปรเกรส ซีฟ.
- ชุย กำลังงาม; สุทธิศักดิ์ แก้วแกมจันทร์; และ นันทน์ภัส อยู่ประยงค์. (2552). พฤติกรรมการบริโภค
ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
อีสานใต้. ใน รวมบทความวารสารวิชาการ การท่องเที่ยวนานาชาติ ปี พ.ศ. 2550.
กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.). หน้า 353.
- ณัฐวดี สภาพรต. (2553). แบบเรียนภาษาไทยเรื่องวิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ.
สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงมณี เพชรสุวรรณรังสี. (2551). แนวทางการบริหารจัดการประเพณีแข่งเรือสองฝั่งโขง
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศาสตร์).
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ทรัพย์ ประกอบสุข. (2528). หลักสูตรและการสอนภาษาไทย (ไทย 408). กรุงเทพฯ:
ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา วิจารณ์ันท์. (2551). การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ.
สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บุญยสฤษฎ์ อเนกสุข. (2544). *รัฐกับการลงทุนทางวัฒนธรรม: กรณีศึกษางานแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา). นครปฐม.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียา แสนทวีสุข. (2539). *การไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา).
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ปาทิตย์ ภาณุมาศ. (2541). *แบบเรียนวิชาภาษาไทย*. ปัตตานี: คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พรประภา จัตตวัฒนา. (2553). *การสร้างแบบเรียนเรื่องสระภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ*.
สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรินทร์ จิงประวัติ. (2550). *ประเพณีไหลเรือไฟ*. ใน *ไทยคดีศึกษา*.
กรุงเทพฯ: ทริปเพิล เอ็ดดูเคชั่น.
- พัทธยา จิตต์เมตตดา. (ม.ป.ป.). *กลวิธีการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ*.
(เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์. (2556, 29 มกราคม). สัมภาษณ์โดย กัณฑ์การ อุทธิยา
ที่ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. (2542). *สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน เล่ม 7*.
กรุงเทพฯ: ธนาคารไทยพาณิชย์.
- (2542). *สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน เล่ม 13*. กรุงเทพฯ:
ธนาคารไทยพาณิชย์.
- เล เจิ่น หมาก ขาย. (2553). *การสร้างแบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทย เรื่อง ศิลปะไทย สำหรับ
นักศึกษาชาวเวียดนาม*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารี ธีระจิตร. (2531). *หลักการวิเคราะห์หนังสือแบบเรียนในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
โครงการพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับโครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันเพ็ญ สกุลทอง. (2552). *การสร้างแบบเรียนเรื่องพญานาคไทยสำหรับชาวต่างชาติ*.
สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิภาชน์ เทตน์ธรรม. (2541). *การศึกษารูปแบบการจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟ อำเภอเมือง
จังหวัดยโสธร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2556). ความพร้อมของประเทศไทยหากมีการเปิดเสรีอาเซียน
ในสายตานักท่องเที่ยวต่างชาติ. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2556,
จาก [http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll613.php?pollID=474&Topic=](http://bangkokpoll.bu.ac.th/poll/result/poll613.php?pollID=474&Topic=ความพร้อมของประเทศไทยหากมีการเปิดเสรีอาเซียนในสายตานักท่องเที่ยวต่างชาติ&fileDoc=poll613.pdf)
ความพร้อมของประเทศไทยหากมีการเปิดเสรีอาเซียนในสายตานักท่องเที่ยวต่างชาติ
&fileDoc=poll613.pdf.
- สำลี รักสุทธี. (2555). สืบสานตำนานงานบุญประเพณีไทยอีสาน. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- หทัย ตันหยง. (2528). การเขียนหนังสือแบบเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หล่อ อี้หยวน. (2554). การสอนวัฒนธรรมไทยแก่นักศึกษาจีน. ใน เอกสารหลังการสัมมนา
นานาชาติการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วันที่ 4-5 มิถุนายน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: โครงการภาษาไทยเข้มแข็ง (บก. 3).
- อัมพร แก้วสุวรรณ. (2527). วิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย. นครปฐม: แผนกบริการกลาง
สำนักงานอธิการบดี พระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.
- Good, Carter Vitor. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Shores, Louis. (1960). *Instructional Materials and Introduction of Teachers*. New York:
The Ronald Press Company.

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/49929 วันที่ 26 ตุลาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นายกัณทการ อุทธิยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แบบเรียนประเพณี
ไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
สารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.ศานติ ภักดีคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ และ อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายกัณทการ อุทธิยา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 086-021-8717

ที่ ศธ 0519.12/ 4238

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

26 ตุลาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์พจน์ โชติกเสถียร

เนื่องด้วย นายกัณทการ อุทธิยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แบบเรียนประเพณีไทย
อีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายกัณทการ อุทธิยา และ
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-021-8717

ที่ ศธ 0519.12/4230

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ ตุลาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

เนื่องด้วย นายกัณทการ อุทธิยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แบบเรียนประเพณีไทย
อีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธรเมตตะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สุมนทนา ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายกัณทการ อุทธิยา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-021-8717

ภาคผนวก ข

แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

แบบเรียนประเพณีไทยอีสาน สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

TRADITIONS OF NORTHEASTERN THAILAND
TEXTBOOK FOR FOREIGNERS

กัณทการ อุทธิยา

คำนำ

แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้สอนผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงและผู้ที่จะประสงค์จะเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับประเพณีไทยภาคอีสาน เนื้อหาในแบบเรียนมุ่งให้ความรู้ในเรื่อง ประวัติ ความเป็นมาของประเพณีไทยอีสาน รวมถึงความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตไทยที่ปรากฏในประเพณี ประเพณีของชาวอีสานส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมและศาสนาพุทธในแบบเรียนนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 ประเพณีบุญบั้งไฟ

บทที่ 2 ประเพณีแห่เทียนพรรษา

บทที่ 3 ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง

บทที่ 4 ประเพณีไหลเรือไฟ

บทที่ 5 ประเพณีแข่งเรือ

ในแต่ละบทจะประกอบด้วยประวัติความเป็นมา ความเชื่อในประเพณีนั้น ๆ ภาพประกอบ คำศัพท์ภาษาถิ่นอีสาน คำอ่าน ความหมาย และคำถามท้ายบท เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างถูกต้องชัดเจน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบเรียนนี้จะเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนประเพณีไทยสำหรับชาวต่างชาติ หากมีข้อบกพร่องอย่างไร โปรดให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้า จักเป็นพระคุณ

กัณฑ์การ อุตริยา

ก

แนวทางการใช้แบบเรียน

แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ จัดทำขึ้นเพื่อให้ชาวต่างชาติได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประเพณีของภาคอีสาน ที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากภาคอื่น ๆ ในประเทศไทย

บทอ่าน เนื้อหาในบทอ่านมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีไทยอีสาน เข้าใจถึงวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อของชาวอีสาน และเห็นคุณค่าของประเพณี โดยใช้ภาษาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน คำที่พิมพ์ตัวหนา คือ คำที่ผู้เขียนเลือกเป็นคำศัพท์ในบทเรียนเพราะเห็นว่าเป็นคำที่ยากหรือคำเฉพาะ จำเป็นต้องอธิบายเพิ่มเติม

แบบเรียนนี้เป็นแบบเรียนประเพณีไทยอีสาน แต่ละบทจึงมีคำศัพท์ประกอบไปด้วย

- ภาษามาตรฐาน หมายถึง ภาษาไทยที่ใช้เป็นภาษาราชการหรือภาษาไทยกลาง
- ภาษาถิ่น หมายถึง ภาษาที่ใช้กันในห้องถิ่นภาคอีสาน
- คำอ่าน ประกอบด้วย คำอ่านสัทอักษรและคำอ่านภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนอ่านคำศัพท์นั้นได้อย่างถูกต้อง
- ความหมาย หมายถึง ความหมายของคำศัพท์นั้น ประกอบด้วย ความหมายภาษาอังกฤษและภาษาไทย

แบบฝึกหัด ในแต่ละบทเรียนจะมีแบบฝึกหัดแบ่งเป็น 3 ตอน เพื่อเป็นการทบทวนความรู้และทดสอบความเข้าใจของผู้เรียน

ผู้เขียนหวังว่าแบบเรียนเล่มนี้จะช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้รับความรู้และเห็นคุณค่าของประเพณีที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวอีสานมากขึ้น

กัณทการ อุทธิยา

สัทอักษร

การอ่านออกเสียงสัทอักษรในแบบเรียน ได้ถ่ายทอดเสียงด้วยตัวสัทอักษร (Phonetic transcription)
ตามหลักสัทอักษรสากล IPA (The International Phonetic Alphabet) จากหนังสือระบบเสียงภาษาไทย
ของศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล

พยัญชนะต้น

อักษรไทย	สัทอักษร	ตัวอย่าง
ก	/k/	ไก่ [kǎj]
ข คส	/kh/	ไข่ [khǎj]
ง	/ŋ/	งู [ŋuː]
จ	/c/	จ่าน [ca:n]
ฉ ช ฌ	/ch/	ช้าง [chá:ŋ]
ญ ย	/j/	ยา [jaː]
ด ฎ	/d/	ดม [dom]
ต ฏ	/t/	เต่า [táw]
ถ ฐ ฑ ฒ	/th/	ตุง [thǔŋ]
น ณ	/n/	น่าน [na:n]
บ	/b/	ใบ [baj]
ป	/p/	ปู [puː]
ผ พ ภ	/ph/	พาน [pha:n]
ฝ ฟ	/f/	ฟัน [fan]
ม	/m/	ม้า [mǎː]
ร ฤ	/r/	เรือ [rwa]
ล ฬ	/l/	ลิง [lɪŋ]
ว	/w/	วัง [wɪŋ]
ศ ษ ส ซ	/s/	สาม [sǎ:m]
ห ฮ	/h/	หิว [hǐw]
อ	/ʔ/	อ่าน [ʔǎ:n]

ค

พยัญชนะควบกล้ำ

อักษรไทย	สัทอักษร	ตัวอย่าง
กร (กฤ)	/kr/	กราบ [krâ:p]
กล	/kl/	ไกล [klaj]
กว	/kw/	กวาง [kwa:ŋ]
ขร คร	/khr/	ครั้ง [khráŋ]
ขล คล	/khl/	คลอง [khlɔ:ŋ]
ขว คว	/khw/	ความ [khwa:m]
ปร (ปฤ)	/pr/	ปรุง [pruŋ]
ปล	/pl/	ปลา [pla:]
พร	/phr/	พระ [phrá]
พล	/phl/	พลาด [phlá:t]
ตร	/tr/	ตรง [troŋ]

พยัญชนะท้าย

อักษรไทย	สัทอักษร	ตัวอย่าง
ก ข ค ฌ	/k/	มาก [mâ:k]
จ ช ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ฌ ท ฐ ศ ษ ส	/t/	ติด [thít]
บ ป พ ฟ ภ	/p/	กบ [kɔp]
น ณ ญ ร ล ฬ	/n/	บ้าน [bâ:n]
ง	/ŋ/	ของ [khɔ̃:ŋ]
ม	/m/	ยิ้ม [jím]
ย	/j/	คอย [kho:j]
ว	/w/	ยาว [ja:w]

ง

สระ

สระไทย	สัทอักษร	ตัวอย่าง
ะ	/a/	คะ [khá]
า	/a:/	นา [na:]
ิ	/i/	วิ้ง [wíŋ]
ี	/i:/	ดี [tí:]
ุ	/u/	จิ้ง [cɯŋ]
ู	/u:/	เย็น [ju:n]
ึ	/ɯ/	ลุง [luŋ]
ื	/u:/	ดู [du:]
เ-ะ	/e/	เตะ [tɛ̃]
เ-	/e:/	เกม [ke:m]
แ-ะ	/ɛ/	และ [lé]
แ-	/ɛ:/	แพ้ว [phé:]
โ-ะ	/o/	โต๊ะ [tó]
โ-	/o:/	โทษ [thót]
เ-าะ	/ɔ/	เพราะ [phró]
-อ	/ɔ:/	คอ [kho:]
เ-อะ	/ɤ/	เลอะ [lɤ̃]
เ-อ	/ɤ:/	เจอ [cɤ:]
ำ	/am/	ทำ [tham]
ไ- ไ-	/aj/	ไป [paj]
เ-า	/aw/	เรา [raw]
เ-ีย	/ia/	เสีย [sǎ]
เ-ือ	/wa/	เกลือ [klwa]
ัว	/ua/	ตัว [tua]

จ

วรรณยุกต์

วรรณยุกต์ไทย	สัทอักษร	ตัวอย่าง
ˉ	ˉ	กา [ka:]
ˊ	ˊ	ก่า [kâ:]
ˋ	ˋ	ก้า [kâ:]
ˌ	ˌ	ก๊า [ká:]
ˎ	ˎ	ก๋า [kǎ:]

สารบัญ

	หน้า
แนวทางการใช้แบบเรียน	ก
สัญลักษณ์	ข
บทที่1 ประเพณีบุญบั้งไฟ	1
บทที่2 ประเพณีแห่เทียนพรรษา	11
บทที่3 ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง	20
บทที่4 ประเพณีไหลเรือไฟ	30
บทที่5 ประเพณีแข่งเรือ	39
บรรณานุกรม	

บทที่ 1

ประเพณีบุญบั้งไฟ

บั้งไฟที่ทะยานขึ้นไปบนฟ้า เป็นตัวแทนความเชื่อความศรัทธาของชาวอีสานที่มีต่อแกนหรือเทวดาผู้บันดาลน้ำฝน ให้ฝนตกตามฤดูกาล เพื่อให้ชาวบ้านมีน้ำเพียงพอสำหรับฤดูการทำนาที่จะมาถึง ประเพณีบุญบั้งไฟจึงเกิดขึ้นเมื่อการสู่ขวัญคือเดือนพฤษภาคมหรือเดือนหกเป็นประจำทุกปี

คำศัพท์

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
1.ขบวนแห่	-	khà buan hǎi: ชะ - บวน - แห่	Parade ขบวนที่เดินไปพร้อมด้วยการตกแต่งต่าง ๆ
2.เครื่องเซ่น	-	khruǎŋ sê:n	Offering สิ่งของที่ใช้สำหรับบูชา มักใช้ดอกไม้ ธูป เทียน อาหารคาวหวาน
3.จารีต	hít ฮิต	ca: rít: จา-รึด	Custom ประเพณีที่นิยมปฏิบัติสืบต่อกันมา ถ้าฝ่าฝืน ถือว่าเป็นคนผิดหรือคนชั่ว
4.จ้ำ	จ้ำ	cām	Shaman จ้ำ เป็นภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ผู้นำในการ ประกอบพิธีต่าง ๆ
5.ชาวไทยอีสาน	-	cha:w thaj ʔi: ส้า:n	Thai people live in the northeast of Thailand. คนเชื้อชาติไทยที่ไปตั้งถิ่นฐานอยู่ทาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
6.ชุมชน	-	chum chon	Community กลุ่มคนที่อยู่รวมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัย อยู่ในบริเวณเดียวกันและติดต่อสื่อสารกัน
7.เชื้อเพลิง	-	chúa phɛ:ŋ	Fuel สิ่งที่ทำให้ติดไฟง่าย
8.ดินปืน	khī cia ชีเจีย	din pw:n	Gunpowder สารเคมีที่ไวไฟ และสร้างแก๊ส โดยแก๊สเหล่านี้ จะไปขับเคลื่อนกระสุนในปืน
9.เทวดา	thǎ:n แถน	thǎ:n	Angel, God แถน เป็นภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง เทวดาของ ชาวอีสาน
10.บรรพบุรุษ	khô:t ɣâw โคตรเห้ง	ban phá bù rǔd บัน - พะ - บุ - หรด	Ancestor บุคคลที่นับตั้งแต่ปู่ย่าตายายขึ้นไป

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
11.บันดาล	-	ban da:n บัน – ดาน	to inspire ทำให้เกิดขึ้นด้วยแรงอำนาจของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
12.ประเพณี บุญบั้งไฟ	-	prà phe: ni: bun bâng faj	Rocket Festival in the northeast of Thailand ประเพณีขอฝนของชาว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน
13.บูชา	-	bu: cha:	to offer sacrifice แสดงความเคารพบุคคลหรือสิ่งที่นับถือด้วย เครื่องบูชา
14.ปรึกษาหารือ	-	prùk sǎ: hǎ: rw:	to consult ขอความคิดเห็น
15.พระสงฆ์	-	phrá sǎng พระ-สง	Monk นักบวชในศาสนาพุทธ
16.พิธีกรรม	-	phí thi: kam พิธี – ที่ – กำ	Rite การบูชา, การประกอบพิธีบูชา
17.พุ่งทะยาน		phúg thǎ ja:n	to rush ส่งตัวอย่างแรงไปข้างหน้า
18.รำเซิ้ง	-	ram sǎng	A kind of traditional Thai dance in the northeast of Thailand ศิลปการแสดงพื้นบ้านของชาวอีสานมีการร้อง รำทำเพลง
19.ศาลปู่ตา	-	sǎ:n pù: ta:	shrine of the ancestor อาคารสำหรับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้านอยู่
20.สืบสาน	-	sù:p sǎ:n	to continue สืบต่อ ,ทำต่อไป
21.อุดมสมบูรณ์	-	u dom sǎm bu:n อุ – ตม – สม – บุน	Plentifully มากมาย

บทอ่าน

ประเพณีบุญบั้งไฟ

ประเพณีบุญบั้งไฟเป็นประเพณีเก่าแก่ของชาวไทยอีสาน เป็นประเพณีที่กำหนดไว้ในจารีตอีสานโบราณ ประเพณีดังกล่าวต้องกระทำในเดือนหกหรือเดือนพฤษภาคมของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงฤดูก่อนทำนา เมื่อถึงเดือนหกชุมชนต่าง ๆ จะประกอบพิธีกรรมบุญบั้งไฟ เพราะเชื่อว่าการจุดบั้งไฟขึ้นไปบนท้องฟ้าเป็นการเตือนฝนหรือเทวดาผู้บันดาลน้ำฝนให้แก่บรรดาลูกหลานให้ได้เริ่มการเพาะปลูก

ชาวบ้านในชุมชนจะปรึกษาหารือกันว่า จะประกอบพิธีกรรมบุญบั้งไฟวันใด เมื่อตกลงนัดหมายกันแล้ว ชาวบ้านฝ่ายหญิงต้องช่วยกันจัดเตรียมเครื่องเซ่น ได้แก่ เหล้าขาว ไก่ต้ม และอาหารคาวหวานต่าง ๆ ส่วนฝ่ายชายและพระสงฆ์จะเป็นผู้จัดเตรียมบั้งไฟเพื่อใช้จุดบูชาแทน

ภาพประกอบ 1 เครื่องเซ่น
ที่มา บ้างเล็ก...อุบล. (2555). ไร่ศรี-ทำบุญ. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 2 การจัดเตรียมบั้งไฟ
ที่มา อีสานไกด์ ฮอตนิวส์. (2555). เบื้องานบุญบั้งไฟสืบบ้านคูฟ้า. (ออนไลน์)

บั้งไฟทำจากกระบอกไม้ไผ่บรรจุดินปืนไว้ภายใน (ปัจจุบันอาจใช้ท่อพลาสติกแทนกระบอกไม้) เพื่อเป็นเชื้อเพลิงสำหรับจุดไฟให้พุ่งทะยานขึ้นไปบนฟ้าได้

ในวันประกอบพิธีกรรม ผู้ที่เป็นเจ้าซึ่งมีทั้งผู้ชายและผู้หญิงขึ้นอยู่กับความเชื่อของแต่ละชุมชนจะเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมโดยจะต้องจัดเตรียมเครื่องเซ่นตั้งแต่เช้า แล้วนำไปไหว้ศาลปู่ตา ซึ่งเชื่อว่าเป็นบรรพบุรุษของชาวบ้านในชุมชนของตน

ภาพประกอบ 3 พิธีเลี้ยงผีปู่ตา

ที่มา ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.(2556). พิธีเลี้ยงผีปู่ตาของสถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช. (ออนไลน์)

เมื่อเสร็จสิ้นพิธีเลี้ยงผีปู่ตาแล้ว ฝ่ายชายจะเริ่มจุดบั้งไฟ 1 ถึง 3 ลูก เพื่อเป็นการส่งสัญญาณให้แกนได้รับรู้ว่บรรดาลูกหลานได้ประกอบพิธีบูชาแล้วและร้องขอให้แกนบันดาลเมฆฝนให้ตกตามฤดูกาล

ปัจจุบันประเพณีบุญบั้งไฟ มีการจัดขบวนแห่อย่างยิ่งใหญ่ ขบวนแห่ประกอบไปด้วย ขบวนรำเซิ้งและการละเล่นพื้นบ้านอื่นๆ ที่มีความสนุกสนาน ภายในงานมีการประกวดการจุดบั้งไฟจากหมู่บ้านต่าง ๆ บั้งไฟของหมู่บ้านใดที่ทะยานขึ้นฟ้าได้สูงและอยู่บนฟ้านานที่สุดก็จะเป็นผู้ชนะเมื่อบั้งไฟลูกสุดท้ายจุดเสร็จถือเป็นอันเสร็จพิธี ประเพณีบุญบั้งไฟจัดทุกจังหวัดในภาคอีสาน เช่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม หนองคาย อุตรดิตถ์ แต่จังหวัดที่มีชื่อเสียงในการจัดงานบุญประเพณีคือ จังหวัดยโสธร มีการจัดงานอย่างยิ่งใหญ่ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ภาพประกอบ 4 รูปขบวนแห่บั้งไฟ

ที่มา suninnews.com. (2555). ประเพณีบุญบั้งไฟ ตำบลโคกกลาง จ.สุรินทร์. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 5 รำเซิ้ง

ที่มา suprachai. (2556) อบจ.ยโสธร ร่วมส่งเสริมประเพณีบุญบั้งไฟ. (ออนไลน์)

งานบุญบั้งไฟนอกจากจะเป็นการสืบสานประเพณีที่ดั้งเดิมแล้ว ยังเป็นการสร้างความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน เพราะชาวบ้านมีกิจกรรมได้ทำร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ชาวบ้านว่าในปีนั้นจะมีน้ำอุดมสมบูรณ์ผลผลิตของเกษตรกรจะได้ผลดี

ภาพประกอบ 6 บั้งไฟในงานประเพณี
ที่มา องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวนาค. (2555). ประเพณีบุญบั้งไฟ. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 7 บั้งไฟทะยานขึ้นฟ้า
ที่มา ชมรมเพื่อน 2507. (2555). บั้งไฟแสน. (ออนไลน์)

แบบทดสอบ

ตอนที่ 1 จงพิจารณาคำศัพท์ที่กำหนดให้แล้วนำไปวางหน้าข้อที่สัมพันธ์กัน

1. จารัต	ก. บุคคลที่นับตั้งแต่ปู่ย่าตายายขึ้นไป
2. บันดาล	ข. สารเคมีที่ไวไฟ และสร้างแก๊ส โดยแก๊สเหล่านี้จะไป
ขับเคลื่อนกระสุนในปืน
3. บรรพบุรุษ	ค. ทำให้เกิดขึ้นด้วยแรงอำนาจของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
4. ชุมชน	ง. ประเพณีที่นิยมปฏิบัติสืบต่อกันมา ถ้าฝ่าฝืนถือว่า
เป็นคนผิดหรือคนชั่ว
5. ดินปืน	จ. กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่
ในบริเวณเดียวกันและติดต่อสื่อสารกัน

ตอนที่ 2 จงนำคำศัพท์ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้มีความหมายสัมพันธ์กัน

รำเซิ้ง การจัดเตรียมบั้งไฟ พิธีเลี้ยงผีปู่ตา ขบวนแห่ บั้งไฟ เครื่องเซ่น

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ตอนที่ 3 จงวงกลมหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. ประเพณีบุญบั้งไฟจัดขึ้นในเดือนใด
 - ก. เดือนมกราคม
 - ข. เดือนมีนาคม
 - ค. เดือนพฤษภาคม
 - ง. เดือนพฤศจิกายน
2. ข้อใดเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของประเพณีบุญบั้งไฟ
 - ก. เพื่อขอฝน
 - ข. เพื่อขอแสงสว่าง
 - ค. เพื่อขอโทษญาติผู้ใหญ่
 - ง. เพื่อขอโทษเวรดาบสวรรค์
3. บั้งไฟหมายถึงข้อใด
 - ก. กระบอกไม้ที่บรรจุน้ำสำหรับดื่ม
 - ข. กระบอกไม้ที่บรรจุดอกไม้ ธูป เทียน สำหรับไหว้พระ
 - ง. กระบอกไม้ที่บรรจุดอกไม้ไว้ภายในเพื่อประดับบ้านเรือนให้สวยงาม
 - ค. กระบอกไม้ที่บรรจุดินปืนไว้ภายในเพื่อเป็นเชื้อเพลิงสำหรับจุดไฟให้พุ่งทะยานขึ้นไปบนฟ้าได้
4. ประเพณีบุญบั้งไฟเกี่ยวข้องกับอาชีพใดมากที่สุด
 - ก. ค้าขาย
 - ข. กรรมกร
 - ค. เกษตรกร
 - ง. ชาวประมง
5. แถน หมายถึงบุคคลใด
 - ก. ผี
 - ข. เทวดา
 - ค. พระสงฆ์
 - ง. ปู่ตายาย

6. ในวันประกอบพิธีบุญบั้งไฟชาวบ้านจะนำเครื่องเซ่นไปยังสถานที่แห่งใด
- ก. ศาลเจ้า
 - ข. ศาลปู่ย่า
 - ค. ศาลปู่ตา
 - ง. ศาลตายาย
7. ผู้นำในการประกอบพิธีกรรมของชาวอีสาน เรียกว่าอะไร
- ก. ผี
 - ข. จ้ำ
 - ค. ปู่ตา
 - ง. เทวดา
8. ชาวบ้านฝ่ายชายและพระสงฆ์ต้องจัดเตรียมสิ่งใดก่อนงานประเพณีจะเริ่มขึ้น
- ก. ไก่ต้ม
 - ข. บั้งไฟ
 - ค. อาหาร
 - ง. เหล้าขาว
9. การประกวดบั้งไฟตัดสินผู้ชนะด้วยวิธีใด
- ก. บั้งไฟที่ยาวที่สุด
 - ข. บั้งไฟที่สวยงามที่สุด
 - ค. บั้งไฟที่มีน้ำหนักมากที่สุด
 - ง. บั้งไฟที่ทะยานขึ้นสูงและนานที่สุด
10. จังหวัดใดมีชื่อเสียงในการจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟมากที่สุด
- ก. ยโสธร
 - ข. ร้อยเอ็ด
 - ค. อุตรดิตถ์
 - ง. หนองคาย

บทที่ 2

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ขบวนแห่เทียนพรรษาสีเหลืองทองแกะสลักลงลายสวยงามในงานประเพณีแห่เทียนพรรษา คือการแสดงออกถึงการทำนุบำรุงและความศรัทธาในศาสนาพุทธอย่างมั่นคงของชาวจังหวัดสุรินทร์ มีการจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษาต่อเนื่องมาเนิ่นนาน ตั้งแต่สมัยโบราณสืบทอดมาถึงปัจจุบัน

คำศัพท์

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
1.การละเล่น พื้นบ้าน	-	ka:n lá lè:n phúm: bâ:n	กิจกรรมที่ประชาชนร่วมกันทำขึ้นเพื่อให้ สนุกสนานในแต่ละท้องถิ่น
2.แกะสลัก	-	kẻ sả lắk แกะ – สะ – หลัก	to carve ทำให้เกิดลวดลาย
3.ขี้ผึ้ง	khĩ: phĩ:ŋ ขี้ผึ้ง	khĩ: phũŋ	Beeswax รังผึ้งที่เอามาใช้ในการต่าง ๆ เช่น ทำเทียน
4.เฉลิมฉลอง	-	chà lĩ:m chà lĩ:ŋ ฉะ – เหลิม – ฉะ – หลอง	Celebrate ทำบุญหรือบูชาสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นงาน สนุกสนานเพื่อแสดงความยินดี
5.ถวาย	-	thà wǎ:j ทะ – หวาย	to offer มอบให้
6.เทพี	-	the: phi:	beauty queen หญิงที่ชนะประกวดความงาม, สว่างงาม
7.ประเพณี แห่เทียนพรรษา	-	prà phe: nĩ: hẻ: thian phan sǎ: ประ – เพ – นี – แห่ – เทียน – พัน – สะ	ประเพณีของการเฉลิมฉลองต้นเทียนที่ ชาวบ้านหล่อขึ้นมาเพื่อถวายแด่พระสงฆ์ใช้ ในช่วงเข้าพรรษา
8.ฟังเทศน์	-	fəŋ the:t ฟัง – เทด	listen to sermon ฟังธรรมจากพระสงฆ์
9.รวงผึ้ง	riəŋ phĩ:ŋ เรียงผึ้ง	ruəŋ phũŋ	Honeycomb รังผึ้ง มักมีลักษณะเป็นแฉงคล้ายรูป สามเหลี่ยมต่อยลงมา

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
10.วันเข้าพรรษา	-	wan khâw phan sǎ: วัน – เข้า – พัน – สะ	Buddhist Lent วันที่พระสงฆ์เริ่มเข้าจำพรรษา ตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8
11.ศรัทธา	-	sât tha: สัต – ทา	faith ความเชื่อ ความเลื่อมใส
12.สัญลักษณ์	-	sǎn já lǎk สัน – ยะ – ลัก	Symbol สิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ใช้ความหมายแทนอีก สิ่งหนึ่ง
13.สิริมงคล	-	sì rì mǒng khon สี – หรี – มง – คน	to be auspicious เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ
14.หล่	-	lǎ: ล่อ	to cast เทโลหะเหลวหรือขี้ผึ้งเหลวลงในแม่พิมพ์ แล้วทิ้งให้แข็งตามรูปแบบของแม่พิมพ์

บทอ่าน

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ จัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ก่อนวันเข้าพรรษา 1 วัน การแห่เทียนพรรษาเป็นการเฉลิมฉลองต้นเทียนที่ชาวบ้านหล่อขึ้นมาเพื่อถวายแด่พระสงฆ์เพื่อนำไปใช้ในช่วงเข้าพรรษา

ชาวบ้านมีความเชื่อว่าเทียนเป็นสัญลักษณ์ของความสว่างไสว การถวายต้นเทียนจะเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต นอกจากนี้ยังมีความเชื่อทางพระพุทธศาสนาเรื่องลึงนำรวงผึ้งมาถวายแด่พระพุทธเจ้า เมื่อตายไปแล้วได้เกิดบนสวรรค์ ชาวบ้านจึงเกิด **ความศรัทธา** และยึดถือปฏิบัติจนกลายมาเป็นประเพณีแห่เทียนพรรษา

ภาพประกอบ 1 ขบวนแห่เทียนพรรษา

ที่มา matichon online. (2553). แห่เทียนเข้าพรรษาอุบลฯ ยิ่งใหญ่. (ออนไลน์)

ต้นเทียนพรรษามาจาก **ขี้ผึ้ง** ก่อนวันงานประเพณีชาวบ้านจะนำขี้ผึ้งมาหล่อเป็นต้นเทียนขนาดใหญ่ มีการตกแต่งหรือแกะสลักต้นเทียนให้เป็นลวดลายสวยงาม พอถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 จะมีขบวนแห่ต้นเทียนไปถวายที่วัด เมื่อถึงวัดจะมีการถวายเทียนพรรษา นอกจากนี้ยังมีการฟังเทศน์และสวดมนต์เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต

ภาพประกอบ 2 ขี้ผึ้ง

ที่มา Gripenator. (2552). ประเพณีหล่อเทียนพรรษา. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 3 การแกะสลักต้นเทียนพรรษา

ที่มา สุเทพ ช่วยปัญญา. (2556). สืบสดวิถีชาวอุบลฯ ยลพุทธศิลป์ถิ่นไทยดี เอือนชุมชน คนทำเทียน. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 4 การหล่อเทียนพรรษา
ที่มา ASTV ผู้จัดการออนไลน์. (2552). พุทธศาสนิกชนเมืองพ้อขุนฯ
ร่วมหล่อเทียนพรรษา 82 ต้นเทิดพระเกียรติในหลวง. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 5 การถวายเทียนพรรษาแด่พระสงฆ์
ที่มา องค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก. (2556).
ถวายเทียนจำนำพรรษา-วัดท่าไม้แดง. (ออนไลน์)

ประเพณีแห่เทียนพรรษาจัดขึ้นทุกภูมิภาคของประเทศไทย ภาคอีสานเป็นภาคที่มีชื่อเสียงในการจัดงานประเพณีมากที่สุด จังหวัดที่มีชื่อเสียง คือ จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังมีจังหวัดอื่นๆ ที่จัดงานประเพณีอย่างสวยงามและยิ่งใหญ่ เช่น นครราชสีมา สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ในขบวนแห่จะมีการรำเช็ง การละเล่นพื้นบ้าน มีเทพีหรือนางฟ้าประจำต้นเทียน และที่สำคัญ มีการจัดการประกวดต้นเทียนพรรษา สร้างความสนใจตื่นตาตื่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก

ถึงแม้ว่างานประเพณีแห่เทียนพรรษาจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย มีการเน้นความสวยงามและความยิ่งใหญ่ของต้นเทียนและขบวนแห่มากขึ้น แต่คุณค่าและความเชื่อของประเพณีแต่ดั้งเดิมก็ยังคงได้รับการสืบสานให้คงอยู่สืบนานเท่านาน

ภาพประกอบ 6 เทพีประจำต้นเทียน
ที่มา สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดร้อยเอ็ด. (2554). อำเภอเกษตรวิสัย กำหนดจัดงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ประจำปี 2554. (ออนไลน์)

แบบทดสอบ

ตอนที่ 1 จงพิจารณาคำศัพท์ที่กำหนดให้แล้วนำไปวางหน้าข้อที่สัมพันธ์กัน

1. รวงผึ้ง	ก. พังพรรมาจากพระสงฆ์
2. ศรัทธา	ข. เหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ
3. สิริมงคล	ค. ความเชื่อ ความเลื่อมใส
4. เฉลิมฉลอง	ง. ทำบุญหรือบูชาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
เป็นงานสนุกสนานเพื่อแสดงความยินดี
5. พังเทศน์	จ. ร้างผึ้ง มักมีลักษณะเป็นแผง
คล้ายรูปสามเหลี่ยมห้อยลงมา

ตอนที่ 2 นำคำที่กำหนดให้มาเติมในช่องว่างให้มีความหมายตรงกับภาพ

ประเพณีแห่เทียนพรรษา	ขี้ผึ้ง	การถวายเทียนพรรษา
เทพีประจักษ์ตันเทียน	การหล่อเทียนพรรษา	การแกะสลักเทียนพรรษา

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ตอนที่ 3 วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ประเพณีแห่เทียนพรรษาจัดขึ้นในวันใด
 - ก. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3
 - ข. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
 - ค. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
 - ง. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11

2. ประเพณีแห่เทียนพรรษาเกี่ยวข้องกับวันสำคัญใด
 - ก. วันมาฆบูชา
 - ข. วันวิสาขบูชา
 - ค. วันเข้าพรรษา
 - ง. วันออกพรรษา

3. ประเพณีแห่เทียนพรรษาเกี่ยวข้องกับใคร
 - ก. ชาวฮินดู
 - ข. ชาวพุทธ
 - ค. ชาวคริสต์
 - ง. ชาวมุสลิม

4. จุดประสงค์ของการถวายเทียนพรรษาคืออะไร
 - ก. เพื่อบูชาไฟ
 - ข. เพื่อบูชาเทวดา
 - ค. เพื่อนำไปสร้างพระพุทธรูป
 - ง. เพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ใช้

5. ข้อใดเป็นความเชื่อในการถวายเทียนพรรษา
 - ก. เป็นการบูชาเทวดา
 - ข. ทำให้ฝนตกตามฤดูกาล
 - ค. เมื่อตายไปจะมีไฟใช้บนสวรรค์
 - ง. ชีวิตจะสว่างไสวเหมือนแสงเทียน

6. ดันเทียนพรรษาทำมาจากอะไร

ก. ไม้

ข. ดิน

ค. ปูน

ง. ขี้ผึ้ง

7. ชาวบ้านนำเทียนพรรษาไปถวายแด่ใคร

ก. พระสงฆ์

ข. ผู้ใหญ่บ้าน

ค. พระพุทธรูป

ง. พระมหากษัตริย์

8. ประเพณีแห่เทียนพรรษาจัดขึ้นในภูมิภาคใด

ก. ภาคใต้

ข. ภาคเหนือ

ค. ภาคอีสาน

ง. ทุกภาคของประเทศไทย

9. การจัดประกวดขบวนแห่เทียนพรรษาที่มีชื่อเสียงอยู่ในภาคใด

ก. ภาคใต้

ข. ภาคเหนือ

ค. ภาคอีสาน

ง. ภาคตะวันออก

10. จังหวัดใดมีชื่อเสียงในการจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษามากที่สุด

ก. สุพรรณบุรี

ข. นครราชสีมา

ค. อุบลราชธานี

ง. พระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง

ปราสาทผึ้งลวดลายสวยงามในงานบุญออกพรรษา แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ในศาสนาพุทธของชาวอีสาน การสร้างปราสาทผึ้งเพื่อบูชาพระพุทธเจ้าด้วยชาวบ้านมีความเชื่อว่าเมื่อตายไปแล้วจะมีปราสาทหรือบ้านเรือนที่สวยงามอยู่บนสวรรค์

คำศัพท์

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
1. กาบกล้วย	-	kà:p klúaj	Leaf sheaf of banana tree เปลือกหุ้มชั้นนอกลำต้นของต้นกล้วย ลอกออกได้
2. การฟ้อนรำ	-	ka:n fón ram	dance ศิลปะการแสดงชนิดหนึ่ง โดยทำ ท่าทางรำประกอบเครื่องดนตรี
3. เครื่องไทยธรรม	-	khruwaj thaj já tham เครื่อง - ไท - ยะ - ทำ	Offering ของทำบุญ, ของถวายพระ
4. ตักบาตร	-	tāk bāt ตัก - บาตร	to put food in the bowls of Buddhist priests in the morning เอาของใส่บาตรพระ
5. ถวาย	-	thā wāj ถะ - หวาย	to offer มอบให้
6. ธูป	-	thū:p ทูป	Joss stick เครื่องหอมชนิดหนึ่งมีแกนทำด้วย ก้านไม้ไผ่เล็ก ๆ ย้อมสีแดง พอกด้วย ผงไม้หอม, มักใช้จุดคู่กับเทียน
7. ประเพณี แห่ปราสาทผึ้ง	hě: phǎ: sāt phɯŋ แห่ ผาสาทผึ้ง	prā phe: ni: hě: pra: sāt phūŋ ประ - เเพ - นี - แห่ - ปรา - สาด - ผึ้ง	ประเพณีของชาวอีสาน จัดขึ้นในงาน บุญเดือน 11 (เดือนตุลาคม) หรืองาน บุญออกพรรษาเป็นประเพณีที่ เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เพื่อถวายปราสาทผึ้งเป็นพุทธบูชา
8. ปราสาท	phǎ: sāt ผาสาท	pra: sāt ปรา - สาด	Castle เรือนมียอดเป็นชั้น ๆ สำหรับเป็นที่อยู่ ของพระเจ้าแผ่นดินหรือ สิ่งศักดิ์สิทธิ์

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
9.พลาด	-	phlâ:t	to fail ไม่ตรงเป้าหมาย เช่น ยิงพลาด เหยียบบันไดพลาด
10.พุทธบูชา	-	phút thá bu: cha: พุทธ – ทะ – บู – ชา	Offerings to Buddha การบูชาพระพุทธเจ้า
11.ศาลาการเปรียญ	หวั: cǎ:k หอแจก	sǎ: la: ka:n pǎ rian สา – ลา – กาน – ปะ – เรียน	Sermon hall in a monastery ศาลาวัดสำหรับพระสงฆ์แสดงธรรม
12.เสวย	-	sǎ wǎ:j สะ-เหวย	to eat กิน (เป็นคำราชาศัพท์)
13.ออกพรรษา	-	ʔǎ:k phan sǎ: ออก-พัน-สา	The end of Buddhist lent วันที่สิ้นสุดการจำพรรษาของพระสงฆ์ ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11

บทอ่าน

ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง

ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง หรือแห่ผาสาผึ้ง ตามภาษาถิ่นของชาวอีสาน เป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ จัดขึ้นในงานบุญเดือน 11 (เดือนตุลาคม) หรืองานบุญออกพรรษา เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ชาวบ้านมีความเชื่อว่าการถวายปราสาทผึ้งนั้นจะได้บุญมากเมื่อตายไปแล้วจะได้เกิดบนสวรรค์ มีปราสาทหรือบ้านเรือนที่สวยงาม

การสร้างปราสาทผึ้งใช้ไม้ไผ่และกาบกล้วย ทำเป็นโครงของปราสาท จากนั้นตกแต่งด้วยดอกผึ้ง (ดอกไม้ที่ทำมาจากขี้ผึ้ง) ให้สวยงาม สาเหตุที่ใช้ขี้ผึ้งมาจากความเชื่อทางศาสนาพุทธ เรื่องลิงถวายรวงผึ้งแด่พระพุทธเจ้า เมื่อพระพุทธเจ้ารับมาเสวย ลิงดีใจกระโดดบนกิ่งไม้จนพลาดตกลงมาตาย ด้วยบุญจากการถวายรวงผึ้งจึงได้เกิดบนสวรรค์

ภาพประกอบ 1 การสร้างปราสาทผึ้งอย่างง่าย
ที่มา ครูแอน. (2552). สืบสานประเพณีแห่ผึ้ง. (ออนไลน์)

การสร้างปราสาทผึ้งส่วนใหญ่จะสร้างในตอนเช้าของวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 11 และสิ้นสุดในตอนบ่าย พอถึงช่วงเย็นชาวบ้านจะนำดอกไม้ รูป เทียน ใส่ลงในปราสาทแล้วนำไปรวมกันที่วัด

ภาพประกอบ 2 ดอกผึ้ง
ที่มา ครูแอน. (2552). สืบสานประเพณีแห่ผึ้ง. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 3 การตกแต่งปราสาทผึ้งด้วยดอกผึ้ง
ที่มา ครูแอน. (2552). สืบสานประเพณีแห่ผึ้ง. (ออนไลน์)

ในวันรุ่งขึ้น คือวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 จะเป็นวันแห่ปราสาทผึ้ง มีการทำบุญ ตักบาตร แล้วจัดขบวนแห่ปราสาทผึ้ง ภายในขบวนแห่มีการเล่นดนตรี การฟ้อนรำ การละเล่นพื้นบ้าน ชาวบ้านจะถือเครื่องไทยธรรมที่จะนำไปถวายที่วัดเดินตามขบวนแห่ปราสาทผึ้ง รอบศาลาการเปรียญ 3 รอบ แล้วนำปราสาทผึ้งถวายแก่ทางวัดจากนั้นฟังเทศน์ฟังธรรม รับพรจากพระสงฆ์เป็นอันเสร็จพิธี

ภาพประกอบ 4 ขบวนแห่ปราสาทผึ้ง
ที่มา ครูแอน. (2552). สืบสานประเพณีแห่ต้นผึ้ง. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 5 การถวายปราสาทผึ้งและฟังเทศน์รับพร
ที่มา ครูแอน. (2552). สืบสานประเพณีแห่ต้นผึ้ง. (ออนไลน์)

ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต การสร้างปราสาทผึ้งในสมัยก่อนสร้างกันอย่างเรียบง่าย แต่ในปัจจุบันนิยมสร้างกันอย่างยิ่งใหญ่ ออกแบบลวดลายแปลกใหม่ สวยงาม และใช้เงินในการลงทุนสูง เพื่อการประกวดแข่งขันและส่งเสริมการท่องเที่ยว ขบวนแห่ปราสาทผึ้งมีระยะทางยาวเป็นกิโลเมตรเพื่อให้ผู้มาร่วมงานและนักท่องเที่ยวได้ชมขบวนแห่และความงามของตัวปราสาท จังหวัดที่มีชื่อเสียงในการจัดงานบุญประเพณี ได้แก่ เลย นครพนม หนองคาย และจังหวัดที่มีชื่อเสียงที่สุด คือ จังหวัดสกลนคร เป็นจังหวัดที่จัดงานอย่างยิ่งใหญ่ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ภาพประกอบ 6 การสร้างปราสาทผึ้งในปัจจุบันที่เน้นยิ่งใหญ่สวยงาม
ที่มา ชัยสามหยด. (2555). ออกพรรษาที่ยิ่งใหญ่ของชาวสกลนคร. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 7 ขบวนแห่ปราสาทผึ้งในงานประเพณี
ที่นา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. (2557).
ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 8 ปราสาทผึ้งที่ยิ่งใหญ่สวยงาม
ที่นา ชมรมนักวิทยุสมัครเล่นแก่นทอง. (2555). ปราสาทผึ้ง
ที่สกลนคร ประจำปี 2555. (ออนไลน์)

ถึงแม้ว่ารูปแบบของการจัดงานประเพณีจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย แต่ชาวบ้านก็ยังคงรักษาไว้ซึ่งความคิด ความเชื่อ ของการจัดงานประเพณีนี้สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความศรัทธาในศาสนาพุทธของชาวอีสานอย่างไม่เสื่อมคลาย

แบบทดสอบ

ตอนที่ 1 จงพิจารณาคำศัพท์ที่กำหนดให้แล้วนำไปวางหน้าข้อที่สัมพันธ์กัน

1. รูป	ก. เครื่องหอมชนิดหนึ่งมีแกนทำด้วยก้านไม้ไม่เล็ก ๆ
ย้อมสีแดง พอกด้วยผงไม้หอม, มักใช้จุดคู่กับเทียน
2. พลาด	ข. การบูชาพระพุทธรเจ้า
3. พุทธบูชา	ค. ไม่ตรงเป้าหมาย เช่น ยิงพลาด
4. ออกพรรษา	ง. กิ่ง
5 .เสวย	จ. วันที่สิ้นสุดการจำพรรษาของพระสงฆ์ ตรงกับ
วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11

ตอนที่ 2 นำคำที่กำหนดให้มาเติมในช่องว่างให้มีความหมายตรงกับภาพ

รูป ขบวนแห่ปราสาทผึ้ง	ดอกผึ้ง เครื่องไทยธรรม	การถวายปราสาทผึ้ง การสร้างปราสาทผึ้ง
--------------------------	---------------------------	---

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ตอนที่ 3 วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งในภาษาถิ่นอีสานเรียกว่าอย่างไร
 - ก. แห่ตลาดผึ้ง
 - ข. แห่ตลาดผึ้ง
 - ค. แห่ผาสาผึ้ง
 - ง. แห่ปราสาทผึ้ง
2. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งจัดขึ้นในวันใด
 - ก. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3
 - ข. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
 - ค. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
 - ง. ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11
3. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งเกี่ยวข้องกับวันสำคัญใดในศาสนาพุทธ
 - ก. มาฆบูชา
 - ข. วิสาขบูชา
 - ค. เข้าพรรษา
 - ง. ออกพรรษา
4. ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งเป็นประเพณีเกี่ยวกับเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. ชีวิตความเป็นอยู่
 - ข. การประกอบอาชีพ
 - ค. ความเชื่อทางศาสนา
 - ง. ความรักความสามัคคี
5. จุดประสงค์ของการแห่ปราสาทผึ้งคืออะไร
 - ก. เพื่อบูชาแม่น้ำ
 - ข. ถวายเป็นพุทธบูชา
 - ค. บูชาญาติที่ตายไปแล้ว
 - ง. แสดงความเคารพญาติผู้ใหญ่

6. ชาวบ้านมีความเชื่อเรื่องการแก้ปราสาทผึ้งอย่างไร
 - ก. ทำให้ร่างกายแข็งแรง
 - ข. ทำให้ฝนตกตามฤดูกาล
 - ค. เมื่อตายไปแล้วจะกลับมาเกิดใหม่
 - ง. เมื่อตายไปแล้วจะมีบ้านเรือนที่สวยงามอยู่บนสวรรค์
7. เพราะเหตุใดจึงใช้ขี้ผึ้งตกแต่งปราสาทผึ้ง
 - ก. เพราะขี้ผึ้งมีราคาถูก
 - ข. เพราะคนไทยชอบใช้ขี้ผึ้งในงานบุญ
 - ค. เพราะขี้ผึ้งเป็นสัญลักษณ์ของศาสนาพุทธ
 - ง. เพราะเป็นความเชื่อเรื่องสิ่งลี้ลับว้างว้างตั้งแต่พระพุทธรเจ้า
8. ดอกไม้ที่ทำจากขี้ผึ้งสำหรับตกแต่งปราสาทผึ้งเรียกว่าอะไร
 - ก. ดอกผึ้ง
 - ข. ดอกไม้
 - ค. ดอกมะลิ
 - ง. ดอกกังผึ้ง
9. ชาวบ้านแก้ปราสาทผึ้งรอบสถานที่ใด
 - ก. วัด
 - ข. โบสถ์
 - ค. วิหาร
 - ง. ศาลาการเปรียญ
10. จังหวัดใดมีชื่อเสียงในการจัดงานประเพณีแก้ปราสาทผึ้งมากที่สุด
 - ก. เลย
 - ข. สกลนคร
 - ค. นครพนม
 - ง. หนองคาย

บทที่ 4

ประเพณีไหลเรือไฟ

ดวงไฟสว่างไสวบนเรือรูปทรงต่าง ๆ ลอยอยู่ในแม่น้ำ คืนวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 เพื่อบูชาพญานาคและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวอีสานนับถือ ประเพณีไหลเรือไฟ เป็นประเพณีสำคัญที่ชาวอีสานปฏิบัติต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

คำศัพท์

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
1. เชื้อเพลิง	-	chú:á phlɿŋ	Fuel สิ่งที่ทำให้ติดไฟง่าย
2. ได้	-	tāj	Torch ของใช้สำหรับจุดไฟให้สว่าง หรือทำเชื้อเพลิง ทำด้วยไม้หรือเปลือกไม้คดงกับน้ำมันยาง แล้วห่อด้วยใบไม้เป็นท่อนยาว ๆ หรือใส่กระบอกล
3. น้ำมันก๊าด	-	nó:m man ká:t	Kerosene น้ำมันชนิดหนึ่งที่ใช้ตามตะเกียง
4. น้ำมันยาง	-	nó:m man ja:ŋ	น้ำมันจากต้นยางนา ใช้เป็นเชื้อเพลิง
5. ประดิษฐ์	-	prā dīt ประ - ดิด	to invent สร้างขึ้น
6. ประเพณี ไหลเรือไฟ	lǎj hwa faj ไหลเรือไฟ	prā phe: ni: lǎj ruwa faj ประ - เพ - นี - ไหล - เรือ - ไฟ	ประเพณีสำคัญของชาวอีสาน จัดขึ้นในช่วง เทศกาลออกพรรษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูชา บูชาพญานาค และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวอีสานนับถือ
7. พญานาค	-	phá ja: nā:k พะ-ยา-นาก	King of Nagas งูใหญ่มีหงอนเป็นสัตว์ในนิยาย
8. วิถีชีวิต	-	wí thī: chí: wít	ทางดำเนินชีวิต
9. สวดมนต์	-	sūat mon	to pray สวดมนต์ให้พระ
10. สะเดาะเคราะห์	-	sà dō khró	change one's bad fortune through a ceremony การแก้ดวงชะตาจากร้ายให้กลายเป็นดี
11. สะท้อน	-	sà thō:n	reflect แจ้งกลับ
12. สิ่งศักดิ์สิทธิ์	-	sīŋ sāk sīt สิ่ง - สัก - สิด	sacred item เทวดาหรือสิ่งที่ผู้คนเคารพนับถือซึ่งเชื่อว่า สามารถจะบันดาลสิ่งต่าง ๆ ได้

บทอ่าน

ประเพณีไหลเรือไฟ

ประเพณีไหลเรือไฟ เป็นประเพณีสำคัญที่ปรากฏใน ฮีตสิบสอง (พิธีสำคัญในรอบ 12 เดือนของชาวอีสาน) ต้องจัดขึ้นทุกปี ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ชาวบ้านมีความเชื่อว่า การไหลเรือไฟเป็นการบูชาพญานาค และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวอีสานนับถือ นอกจากนี้ชาวบ้านยังมีความเชื่อว่า แสงไฟจะส่องแสงนำทางเครื่องเซ่นไปหาบรรพบุรุษ

ภาพประกอบ 1 พญานาค
ที่มา :xjko. (2556). คลังเก็บแฟ้มอาร์ต(วาดเอง). (ออนไลน์)

ก่อนวันออกพรรษาพระสงฆ์และชาวบ้านจะช่วยกันทำเรือไฟ โครงสร้างของเรือไฟทำจากไม้ไผ่และต้นกล้วยหรือวัสดุอื่น ๆ ที่ลอยน้ำได้ มีการประดิษฐ์เป็นรูปร่างต่าง ๆ ส่วนที่เป็นเชื้อเพลิงจะให้ผ้าชุบน้ำมันยางหรือได้ ผูกติดกับโครงเรือเพื่อจุดไฟ

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างเรือไฟที่ทำจากไม้ไผ่
ที่มา Lekkp. (2555). ขอเชิญเที่ยวงานประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม ประจำปี 2555. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 3 เรือไฟขนาดเล็กที่ทำจากต้นกล้วย
ที่มา ต้นกล้า อาราคิน. (2552). ไหลเรือไฟออกพรรษา. (ออนไลน์)

วันงานประเพณี ในช่วงเช้าจะมีการทำบุญ เลี้ยงพระ ตอนบ่ายจะมีการตกแต่งเรือ เมื่อทำเรือไฟเสร็จจะมีการการละเล่นต่าง ๆ เป็นที่สนุกสนานเพื่อเป็นการฉลองเรือไฟที่สร้างขึ้น ช่วงเย็นมีการ**สวดมนต์** ฟังเทศน์ พอถึงตอนค่ำเวลา 19.00 น. - 20.00 น. ชาวบ้านจะนำอาหารใส่ลงในเรือไฟเป็นการ**สะเดาะเคราะห์**และส่งเครื่องเซ่นไปให้วิญญาณบรรพบุรุษ เมื่อใส่อาหารเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงจุดไฟและลอยเรือไฟขนาดเล็กลงแม่น้ำ

ภาพประกอบ 4 ได้
ที่มา leamkea. (2555). จุดได้คำต่อ. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 5 เรือไฟขนาดเล็กที่ชาวบ้านนำไปลอยในแม่น้ำ
ที่มา ต้นกล้า อาราคิน. (2552). โหลเรือไฟออกพรรษา. (ออนไลน์)

ในปัจจุบันวิธีการทำเรือไฟได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยก่อน จากที่เคยใช้ไม้ไผ่และต้นกล้วยทำโครงเรือก็เปลี่ยนมาใช้ถังน้ำมันแทน ส่วนเชื้อเพลิงก็เปลี่ยนมาใช้**น้ำมันก๊าด**แทนน้ำมันยางหรือได้รูปแบบของเรือไฟมีความสวยงามเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว หลายจังหวัดมีการจัดงานอย่างยิ่งใหญ่ เช่น จังหวัดศรีสะเกษ สกลนคร เลย มหาสารคาม และ อุบลราชธานี จังหวัดที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือ จังหวัดนครพนม

ภาพประกอบ 6 น้ำมันก๊าดบรรจุในกระป๋องน้ำอัดลม
ใช้เป็นเชื้อเพลิงบนเรือไฟ
ที่มา Goldengift. (2551). การเตรียมเรือไฟ. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 7 การจุดเชื้อเพลิงบนเรือไฟ
ที่มา Goldengift. (2551). การเตรียมเรือไฟ. (ออนไลน์)

แม้ว่าประเพณีไหลเรือไฟจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งความคิด ความเชื่อ และคุณค่าของประเพณีแต่ดั้งเดิมไว้ อีกทั้งเป็นการสะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวอีสาน ที่มีความศรัทธาย่างมั่นคงต่อศาสนาพุทธ

ภาพประกอบ 8 ประเพณีไหลเรือไฟ
ที่มา leknp. (2557). เชิญมาเที่ยว งานประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม ประจำปี ๒๕๕๗. (ออนไลน์)

แบบทดสอบ

ตอนที่ 1 จงพิจารณาคำศัพท์ที่กำหนดให้แล้วนำไปวางหน้าข้อที่สัมพันธ์กัน

1. สะเดาะเคราะห์	ก. สร้างขึ้น
2. น้ำมันยาง	ข. สิ่งที่ทำให้ติดไฟง่าย
3. สิ่งศักดิ์สิทธิ์	ค. เทวดาหรือสิ่งที่ผู้คนเคารพนับถือซึ่งเชื่อว่า
สามารถจะบันดาลสิ่งต่าง ๆ ได้
4. ประติษฐ์	ง. การแก้ดวงชะตาจากรายให้กลายเป็นดี
5. เชื้อเพลิง	จ. น้ำมันจากต้นยางนา ใช้เป็นเชื้อเพลิง

ตอนที่ 2 นำคำที่กำหนดให้มาเติมในช่องว่างให้มีความหมายตรงกับภาพ

เรือไฟขนาดเล็ก พญานาค ประเพณีไหลเรือไฟ ได้ เรือเพลิงบนเรือไฟ โครงเรือไฟ

1.

.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

6.

.....●

ตอนที่ 3 วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ประเพณีไหลเรือไฟจัดขึ้นในวันใด
 - ก. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3
 - ข. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6
 - ค. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8
 - ง. วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11

2. ประเพณีไหลเรือไฟจัดขึ้นในวันสำคัญใด
 - ก. วันมาฆบูชา
 - ข. วันวิสาขบูชา
 - ค. วันออกพรรษา
 - ง. วันอาสาฬหบูชา

3. ชาวบ้านมีความเชื่อเรื่องการไหลเรือไฟอย่างไร
 - ก. เป็นการบูชาแทนเพื่อขอฝน
 - ข. เป็นการบูชาแม่น้ำให้มน้ำใช้
 - ค. เป็นการบูชาเทวดาเพื่อขอแสงสว่าง
 - ง. เป็นการบูชาพญานาคและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

4. ชาวบ้านนำของกินของใช้ใส่ลงในเรือไฟเพื่ออะไร
 - ก. เพื่อให้เรือลอยไปได้ดี
 - ข. เพื่อเป็นอาหารของสัตว์น้ำ
 - ค. เป็นการประดับตกแต่งให้เรือสวยงาม
 - ง. เป็นการส่งเครื่องเซ่นไปให้วิญญาณบรรพบุรุษ

5. ชาวอีสานมีความเชื่อเรื่องไฟอย่างไร
 - ก. แสงไฟเป็นสัญลักษณ์ของความสุข
 - ข. แสงไฟจะนำพาความร่ำรวยมาสู่ผู้บูชา
 - ค. แสงไฟจะนำพาความโชคร้ายมาสู่ผู้คน
 - ง. แสงไฟจะส่องแสงนำทางเครื่องเซ่นไปหาบรรพบุรุษ

6. ในอดีตชาวบ้านใช้อะไรเป็นเชื้อเพลิงจุดบนเรือไฟ
- น้ำมันพืช
 - น้ำมันยาง
 - น้ำมันก๊าด
 - น้ำมันมะพร้าว
7. ในปัจจุบันชาวบ้านใช้อะไรเป็นเชื้อเพลิงจุดบนเรือไฟ
- ได้
 - น้ำมันพืช
 - น้ำมันก๊าด
 - น้ำมันยาง
8. กิจกรรมที่ชาวบ้านทำในตอนเย็นของวันงานประเพณีคือข้อใด
- จุดไฟเผาเรือ
 - จุดเรือไฟขึ้นฟ้า
 - ทำบุญเลี้ยงพระ
 - สวดมนต์ ฟังเทศน์
9. ชาวบ้านนำเรือไฟไปลอยน้ำในเวลาใด
- เวลาเช้า 8.00 น. - 9.00 น.
 - เวลาค่ำ 19.00 น. - 20.00 น.
 - เวลาเย็น 17.00 น. - 18.00 น.
 - เวลากลางวัน 13.00 น. - 14.00 น.
10. จังหวัดใดมีชื่อเสียงในการจัดงานประเพณีไหลเรือไฟมากที่สุด
- เลย
 - นครพนม
 - สกลนคร
 - มหาสารคาม

บทที่ 5

ประเพณีแข่งเรือ

ประเพณีแข่งเรือหรือบุญสงว่เฮือ เป็นประเพณีที่สำคัญตามจารีตของชาวอีสานที่ต้องจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อบูชาพญานาคและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวอีสานนับถือ ให้ช่วยบันดาลให้บ้านเมืองสงบสุข นอกจากนี้ การแข่งเรอยังสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศลาวที่ส่งเรือเข้าร่วมแข่งขันทุกปี

คำศัพท์

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
1.เจ้าเมือง	-	câw mwaŋ	Governor ผู้ปกครองเมือง ปัจจุบันเรียกว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด
2.นายศรีสู่ขวัญ เรือ	-	ba:j sǐ: sù: khwǎn rwa	การประกอบพิธีบูชาเรือเพื่อความเป็น สิริมงคล
3.ประเพณี แข่งเรือ	bun sùaŋ hwa บุญสงเหือ	prà phe: ni: khǎ:ŋ rwa ประ - เเพ - นี - แข่ง - เรือ	ประเพณีสำคัญตามจารีตของชาวอีสานซึ่ง ต้องจัดขึ้นทุกปีเพื่อเป็นการบูชาพญานาค และสังคายนาศีลที่ชาวอีสานนับถือ
4.พายเรือ	-	pha:j rwa	to oar ทำให้เรือเดินโดยใช้ไม้พายจ้วงลงไปน้ำ
5.ภูมิศาสตร์	-	phu: mí sǎ:t พู - มิ - สาด	Geography วิชาที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสังคมที่ปรากฏ ในดินแดนต่าง ๆ ของโลก
6.แม่น้ำโขง	-	mǎi: nǎ:m khǎ:ŋ	Mekong river ชื่อแม่น้ำที่อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของไทย
7.ไม้ตะเคียน	má:j kɛ:n ไม้แคน	má:j tà khian	Hopea odorata ชื่อไม้ต้นขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง เนื้อแข็ง ใช้เสื่อเป็นกระดานและ ทำเรือ
8.เรือสง	hwa sùaŋ เหือสง	rwa sùaŋ	เรือที่ใช้ในการแข่งขันในประเพณีแข่งเรือ

ภาษามาตรฐาน	ภาษาถิ่น	คำอ่าน	ความหมาย
9.ลำ	-	lam	Numerative noun for long slender tapering objects. ลักษณะนามเรียกรื้อ หรือสิ่งที่ป็นท่อนยาว
10.เส้นชัย	-	sē:n chaj	Goal จุดที่ประสบความล้าเร็จ

บทอ่าน

ประเพณีแข่งเรือ

ประเพณีแข่งเรือเป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย เพราะสภาพทางภูมิศาสตร์มีแม่น้ำน้อยใหญ่หลายสาย คนไทยใช้น้ำในการอุปโภค บริโภค และการคมนาคมในสมัยก่อนจะเดินทางโดยทางเรือ จึงมีการจัดการแข่งเรือขึ้น เพื่อสร้างความสนุกสนานและความสามัคคีให้กับผู้คนในชุมชน

ภาพประกอบ 1 ประเพณีแข่งเรือ

ที่มา ไทปลาแดก. (2553). บุญสว่างเฮือ สกลนคร ประจำปี2553. (ออนไลน์)

ประเพณีแข่งเรือจัดขึ้นในทุกภูมิภาค มีการจัดการแข่งเรืออย่างยิ่งใหญ่ในหลายจังหวัด เช่น จังหวัดพิจิตร จังหวัดน่าน จังหวัดนราธิวาส แต่จังหวัดที่มีความโดดเด่นและมีชื่อเสียงมากที่สุดคือ จังหวัดมุกดาหาร ในภาคอีสาน ซึ่งเรียกประเพณีนี้ว่า บุญสว่างเฮือ เป็นประเพณีสำคัญตามจารีต ต้องจัดขึ้นทุกปีเพื่อเป็นการบูชาพญานาคและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวอีสานนับถือ และถือเป็นการเฉลิมฉลองหลังฤดูเก็บเกี่ยว

ภาพประกอบ 2 แม่น้ำโขง แม่น้ำสายสำคัญของชาวอีสาน

ที่มา อาทิตย์ อัสดง. (2556). กินปลาน้ำโขง ล่องอรุณที่เชียงของ. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 3 พิธีบูชาพญานาค

ที่มา ทรายรุ่ง. (2551). รายงานตัวพญานางแสงเฮือ. (ออนไลน์)

ประเพณีนี้จัดขึ้นในเทศกาลออกพรรษา ชาวบ้านนำโดยเจ้าเมืองจะร่วมกันประกอบพิธี ตีฆ้องนำร้องหรือการแข่งขันเรือตามแม่น้ำโขง เพื่อเป็นการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยบันดาล ให้บ้านเมืองสงบสุข เรือที่ใช้ในการแข่งเรียกว่า **เรือส่วง**หรือ**เฮือส่วง** ทำมาจากไม้ตะเคียน เพราะมีขนาดใหญ่ ลอยน้ำได้ดี โดยนำมา ตกแต่งให้เรือมีความสวยงาม ก่อนนำเรือไปแข่งขัน จะมีการ**บายศรีสู่ขวัญเรือ**เพื่อความเป็นสิริมงคล

ภาพประกอบ 4 การบายศรีสู่ขวัญเรือ

ที่มา TOTUbonlongboat. (2552). บรรยายการบายศรีสู่ขวัญเรือ เมืองพิบูล. (ออนไลน์)

ส่วนคนพายเรือจะเป็นผู้ชายในหมู่บ้าน จำนวนกี่คนแล้วแต่ขนาดของเรือ หากเรือลำใด พายถึงเส้นชัยก่อนถือเป็นผู้ชนะ จังหวัดที่มีชื่อเสียงในการจัดประเพณีแข่งเรือ คือ จังหวัดมุกดาหาร

ภาพประกอบ 5 เรือส่วง

ที่มา song1992. (2556). พระบุญเหลือ วัดสัมฤทธิ์ตะวันตก. (ออนไลน์)

ภาพประกอบ 6 ไม้ตะเคียน

ที่มา ประภัสสร ถึงแสง. (2556). ต้นตะเคียน. (ออนไลน์)

การแข่งขันเรือนอกจากจะเป็นการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อแล้ว ยังเป็นการสร้างความรัก ความสามัคคีของคนในชุมชนอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นประเพณีที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ประเทศไทยกับประเทศลาว ที่ส่งเรือมาร่วมแข่งขันทุกปี

แบบทดสอบ

ตอนที่ 1 จงพิจารณาคำศัพท์ที่กำหนดให้แล้วนำไปวางหน้าข้อที่สัมพันธ์กัน

1. เรือส่วง	ก. จุดที่ประสบความสำเร็จ
2. แม่น้ำโขง	ข. เรือที่ใช้ในการแข่งขันในประเพณีแข่งเรือ
3. เลื่อนชัย	ค. ชื่อแม่น้ำที่อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของไทย
4. ไม้ตะเคียน	ง. ชื่อต้นไม้ขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง เนื้อแข็ง
ใช้เลื่อยเป็นกระดาน และทำเรือ
5. ประเพณีแข่งเรือ	ฉ. เป็นประเพณีสำคัญตามจารีตของชาวอีสานซึ่งต้องจัด
ขึ้นทุกปีเพื่อเป็นการบูชาพญานาคและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่
ชาวอีสานนับถือ

ตอนที่ 2 จงนำคำศัพท์ที่กำหนดให้มาเติมในช่องว่างโดยให้มีความหมายตรงกับภาพ

แม่น้ำโขง ประเพณีแข่งเรือ การบายศรีสู่ขวัญเรือ ไม้ตะเคียน พิธีบูชาพญานาค เรือส่วง

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ตอนที่ 3 วงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ประเพณีแข่งเรือในภาษาอีสานเรียกว่าอะไร
 - ก. ม่วงเหือ
 - ข. ส่วงเหือ
 - ค. แย่งเหือ
 - ง. แด่งเหือ

2. ประเพณีแข่งเรือจัดขึ้นในวันสำคัญใดในศาสนาพุทธ
 - ก. วันมาฆบูชา
 - ข. วันวิสาขบูชา
 - ค. วันออกพรรษา
 - ง. วันอาสาฬหบูชา

3. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ในการจัดงานประเพณีแข่งเรือ
 - ก. เป็นการขอน้ำและฝน
 - ข. เป็นการบูชาพญานาค
 - ค. เป็นการเฉลิมฉลองหลังฤดูเก็บเกี่ยว
 - ง. เป็นการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวอีสานนับถือ

4. เรือที่นำมาแข่งเรียกว่าเรืออะไร
 - ก. เรือใบ
 - ข. เรือไฟ
 - ค. เรือสว่าง
 - ง. เรือหางยาว

5. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับประเพณีแข่งเรือ
 - ก. พิธีตั้งขบวนน้ำอง
 - ข. พิธีบูชาพญานาค
 - ค. การบายศรีสู่ขวัญเรือ
 - ง. การบูชารอยพระพุทธรบาท

6. เรือที่นำมาแข่งส่วนใหญ่ทำมาจากไม้อะไร
- ก. ไม้ไผ่
 - ข. ไม้สัก
 - ค. ไม้มะขาม
 - ง. ไม้ตะเคียน
7. ก่อนนำเรือไปแข่งต้องทำสิ่งใดก่อนเพื่อความเป็นสิริมงคล
- ก. แห่เรือรอบวัด
 - ข. บายศรีสู่ขวัญเรือ
 - ค. นำเรือไปถวายวัด
 - ง. แห่เรือรอบหมู่บ้าน
8. จังหวัดใดมีชื่อเสียงในการจัดงานประเพณีแข่งเรือมากที่สุด
- ก. น่าน
 - ข. พิจิตร
 - ค. นครราชสีมา
 - ง. Mukdahan
9. ประเทศใดที่ส่งเรือมาแข่งขันร่วมกับไทยเป็นประจำทุกปี
- ก. ลาว
 - ข. พม่า
 - ค. กัมพูชา
 - ง. เวียดนาม
10. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของประเพณีแข่งเรือ
- ก. สืบทอดพระพุทธศาสนาให้มั่นคง
 - ข. เกิดความรักความสามัคคีในชุมชน
 - ค. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ
 - ง. สร้างขวัญกำลังใจว่าบ้านเมืองจะสงบสุข

บรรณานุกรม

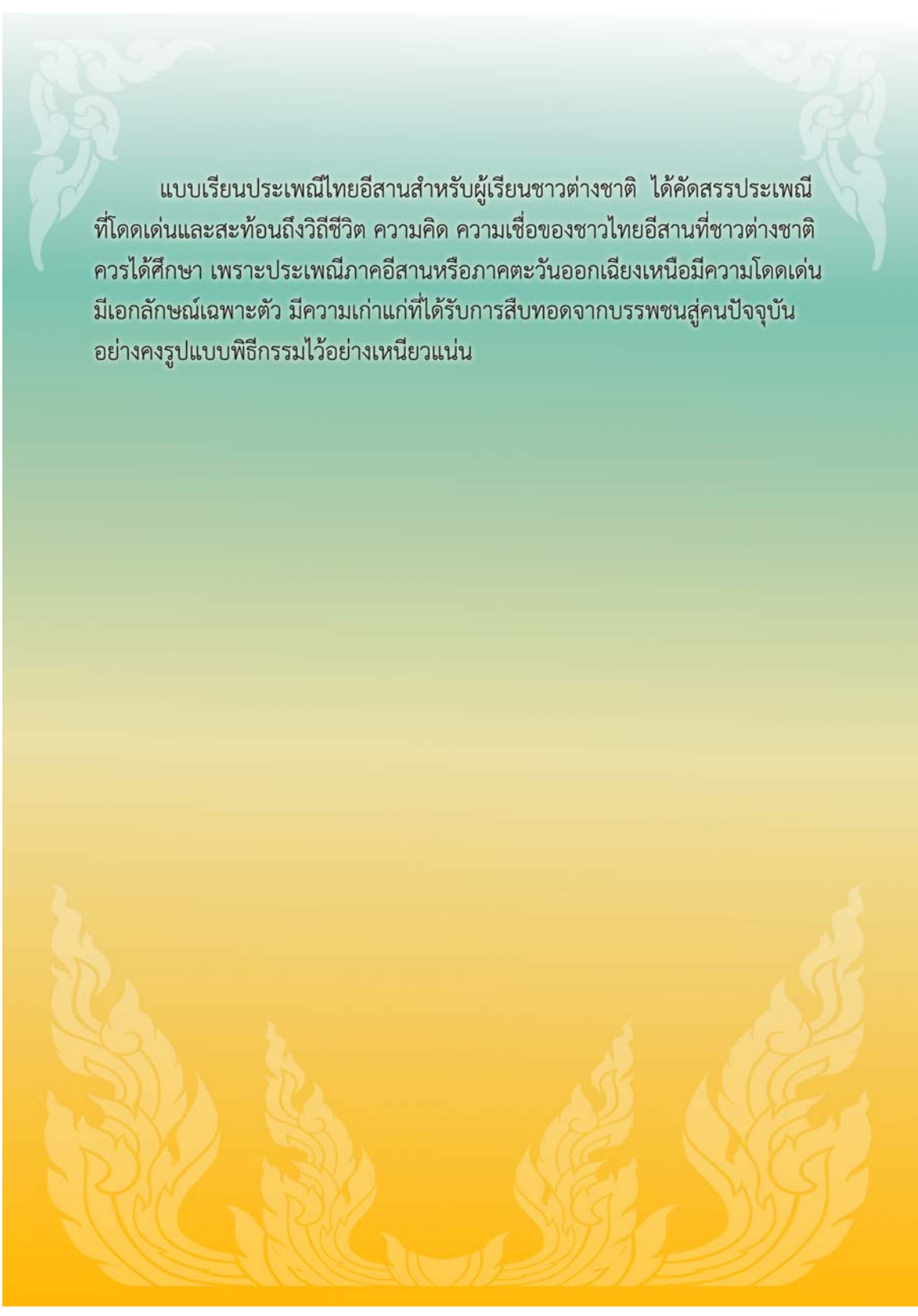
- กรมศิลปากร. (2544). นานาสาระวัฒนธรรมไทย เล่ม 2. กรุงเทพฯ: อาทิตย์ โพรดักส์ กรุป จำกัด.
- กรมศิลปากร. (2550). นามานุกรมชนบประเพณีไทย หมวดประเพณีราชบุรี เล่ม 2 (ประเพณีเทศกาลและวันสำคัญทางพุทธศาสนา). กรุงเทพฯ: แอดวานซ์ วิชั่น เซอวิส จำกัด.
- กระทรวงมหาดไทย. (ม.ป.ป.). ๗๕ เทศกาล งานประเพณีทั่วไทยที่คนไทยต้องไปสักครั้ง. กรุงเทพฯ: บ้านผู้นำ กรุป. จำกัด.
- กาญจนา นาคสกุล. (2556). ระบบเสียงภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญ ตันมหาพราน. (2544). ประเพณีท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: แสงแดดเพื่อนเด็ก.
- เจริญ ตันมหาพราน. (2541). เบื้องประเพณีบ้านซ้อย. นนทบุรี: ธารบัวแก้ว.
- โชติ ศิริสุวรรณ. (2552). ประเพณีสิบสองเดือน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊ค.
- ปรีชา พิณทอง. (2534). ประเพณีโบราณไทยอีสาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซ็ท.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. (2542). สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน เล่ม 7. กรุงเทพฯ: ธนาคารไทยพาณิชย์.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. (2542). สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน เล่ม 8. กรุงเทพฯ: ธนาคารไทยพาณิชย์.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. (2542). สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน เล่ม 13. กรุงเทพฯ: ธนาคารไทยพาณิชย์.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. (2542). สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน เล่ม 15. กรุงเทพฯ: ธนาคารไทยพาณิชย์.
- ลัดดา เจริญสิทธิชัย. (2544). ประเพณีไทยอีสาน. นนทบุรี: ไบย์เซียน.
- สมศักดิ์ จันทร์โพธิ์ศรี. (2500). ประมวลประเพณีมรดกไทยอีสาน. พระนคร: ธรรมบรรณาคาร.
- ลาลี รักสุทธิ. (2555). สืบสานตำนานงานบุญประเพณีอีสาน. กรุงเทพฯ: พ.ศ. พัฒนาจำกัด.

บรรณานุกรมรูปภาพประกอบ

- คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. (2557). ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2557, จาก <https://sites.google.com/site/sciartculture/eastern-traditions/prapheni-hae-prasath-phung>
- ครูแอน. (2552). สืบสานประเพณีแห่ต้นผึ้ง. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2557, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/306086>
- ชมรมนักวิทยุสมัครเล่นแก่นทอง. (2555). ปราสาทผึ้งที่สกลนคร ประจำปี 2555. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2557, จาก <http://www.kaentong.com/index.php?topic=2297.0>
- ชมรมเพื่อน 2507. (2555). บั้งไฟแสน. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2557, จาก <http://sanchai007.com/Bunbangfri55.html>
- ชายสามหยด. (2555). ออกพรรษาที่ยิ่งใหญ่ของชาวสกลนคร. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2557, จาก <http://www.oknation.net/blog/chartsiam/2012/10/07/entry-2>
- ต้นกล้า อาราดิน. (2552). ไหลเรือไฟออกพรรษา. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2557, จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=tonkla1&month=10-2009&group=7>
- ทรายรุ่ง. (2551). รายงานตัวพร้อมงานสว่างเอื้อ. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.oknation.net/blog/kartai/2008/11/14/entry-1/comment>
- ประภัสสร ถึงแสง. (2556). ต้นตะเคียน. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2557, จาก <http://praphatson1994.blogspot.com/>
- ป่าเล็ก...อุบล. (2555). ไหว้ครู-ทำบุญ. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2557, จาก <http://www.bansuanporpeang.com/node/21898>
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดร้อยเอ็ด. (2554). อำเภอเกษตรวิสัย กำหนดจัดงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ประจำปี 2554. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557, จาก http://pr.prd.go.th/roiet/ewt_news.php?nid=206
- สุเทพ ช่วยปัญญา. (2556). สืบฮีตวิถีชาวอุบลลพบุรีศิลปถิ่นไทยดี เยือนชุมชน คนทำเทียน. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.thongthailand.com/index.php?lite=article&qid=42103332>
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2556). พิธีเลี้ยงผีปู่ตาของสถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2557, จาก http://202.28.32.22/msuact/index.php?mode=viewrecord&mid=20130517160622_1990

- ไพลาแดก. (2553). บุญส่งเฮื้อ สกนนคร ประจำปี2553. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.oknation.net/blog/plardeakdee/2010/10/19/entry-1>
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก. (2556). ถวายเทียนจำนำพรรษา-วัดท่าไม้แดง. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.takpao.go.th/takpao2/index.php/ct-menu-item-9/ct-menu-item-3/251-2013-11-21-16-46-26>
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแดง. (2555). ประเพณีบุญบั้งไฟ. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2557, จาก <http://www.thadang.go.th/system/showgedjakam.asp?TID=8225>
- อาทิตย์ อัสดง. (2556). กินปลาน้ำโขง ล่องอรุณที่เชียงของ. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.komchadluek.net/detail/20130204/150952/>
- อีสานไกด์ ฮอตนิวส์. (2555). เบื้องานบุญบั้งไฟสืบลำนบ้านคูฟ้า. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2557, จาก <http://www.esanguide.com/news/detail.php?id=4943>
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. (2552). พุทธศาสนิกชนเมืองพ้อขุนฯ ร่วมหล่อเทียนพรรษา 82 ต้น เทิดพระเกียรติในหลวง. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9520000069279>
- Goldengift. (2551). การเตรียมเรือไฟ. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2557, จาก <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=goldengift&month=10-10-2008&group=5&gblog=1>
- Gripenator. (2552). ประเพณีหล่อเทียนพรรษา. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=maitai&month=06-2009&date=25&group=1&gblog=160>
- leamkea. (2555). จุดได้ด้าตอ. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2557, จาก <http://www.bansuanporpeang.com/node/19720>
- Leknp. (2555). ขอเชิญร่วมงานประเพณีไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม ประจำปี 2555. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2557, จาก <http://nai-nakhonphanom.blogspot.com/2012/09/2555.html>
- leknp. (2257). เชิญมาเที่ยว งานประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม ประจำปี ๒๕๕๗. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://nai-nakhonphanom.blogspot.com/2014/09/blog-post.html>
- matichon online. (2553). แห่เทียนเข้าพรรษาอุบลฯ ยิ่งใหญ่. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557, จาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1280208008
- song1992. (2556). พระบุญเหลือ วัดสัมฤทธิ์ตะวันตก. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2557, จาก

<http://www.thailongboat.com/forum.php?mod=viewthread&tid=14752>
 suprachai. (2556). อบจ.ยโสธร ร่วมส่งเสริมประเพณีบุญบั้งไฟ. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม 2557, จาก
<http://ystpao.bth.cc/webboard/topic-view-165492>
 surinnews.com. (2555). ประเพณีบุญบั้งไฟตำบลโคกกกลาง จ.สุรินทร์. สืบค้นเมื่อ 27 มกราคม
 2557, จาก http://www.surinnews.com/topic_n.php?id=7159
 TOTUbonlongboat. (2552). บรรยายกาศบายศรีสู่ขวัญเรือเมืองพิบูล. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2557,
 จาก <http://www.thailongboat.com/forum.php?mod=viewthread&tid=3433>
 xjko. (2556). คลังเก็บแฟนอาร์ต(วาดเอง). สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2557, จาก
<http://writer.dek-d.com/xjko/story/viewlongc.php?id=756127&chapter=47>

แบบเรียนประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ได้คัดสรรประเพณี
ที่โดดเด่นและสะท้อนถึงวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อของชาวไทยอีสานที่ชาวต่างชาติ
ควรได้ศึกษา เพราะประเพณีภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความโดดเด่น
มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความเก่าแก่ที่ได้รับการสืบทอดจากบรรพชนสู่คนปัจจุบัน
อย่างคงรูปแบบพิธีกรรมไว้อย่างเหนียวแน่น

ภาคผนวก ค

แบบประเมินแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

แบบประเมินแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประกอบการพิจารณา

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพมี 5 ระดับ ดังนี้

ดีมาก = 5

ดี = 4

ปานกลาง = 3

พอใช้ = 2

ควรปรับปรุง = 1

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		ดีมาก	ดี	ปาน กลาง	พอใช้	ควร ปรับปรุง
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปเล่ม					
	1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า	✓				
	1.2 ปกเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ	✓				
	1.3 ขนาดอักษรและความชัดเจน	✓				
	1.4 กระดาษ (สีและคุณภาพ)	✓				
	1.5 มีรูปภาพประกอบเสริมความเข้าใจของเนื้อหา	✓				
2	ด้านเนื้อหา					
	2.1 เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์		✓			
	2.2 เนื้อหาถูกต้อง		✓			
	2.3 เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียน	✓				
	2.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	✓				
	2.6 แบบฝึกหัดมีความหลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์	✓				
ข้อเสนอแนะ						
ขนาดหน้าใช้/ปกเป็นกระดาษ ทรายกระดาษแข็งจากเดิมใช้กระดาษ ปกแข็ง ใช้ 150 หนัก 150 กว. 150 ซม. 150 ซม.						

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(ดร. พงษ์ งามสง่า)

แบบประเมินแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประกอบการพิจารณา

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพมี 5 ระดับ ดังนี้

ดีมาก = 5 ดี = 4 ปานกลาง = 3 พอใช้ = 2 ควรปรับปรุง = 1

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		ดีมาก	ดี	ปาน กลาง	พอใช้	ควร ปรับปรุง
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปเล่ม					
	1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า	✓				
	1.2 ปกเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ	✓				
	1.3 ขนาดอักษรและความชัดเจน	✓				
	1.4 กระดาษ (สีและคุณภาพ)	✓				
	1.5 มีรูปภาพประกอบเสริมความเข้าใจของเนื้อหา	✓				
2	ด้านเนื้อหา					
	2.1 เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์	✓				
	2.2 เนื้อหาถูกต้อง	✓				
	2.3 เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียน	✓				
	2.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	✓				
	2.6 แบบฝึกหัดมีความหลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์	✓				
ข้อเสนอแนะ						
ได้สนใจไว้ในเอกสารแล้ว						

ลงชื่อ พณีย์ ไชยสิทธิ์ ผู้ประเมิน

(น.ส. พณีย์ ไชยสิทธิ์)

แบบประเมินแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประกอบการพิจารณา

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพมี 5 ระดับ ดังนี้

ดีมาก = 5

ดี = 4

ปานกลาง = 3

พอใช้ = 2

ควรปรับปรุง = 1

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		ดีมาก	ดี	ปาน กลาง	พอใช้	ควร ปรับปรุง
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปเล่ม					
	1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า	✓				
	1.2 ปกเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ	✓				
	1.3 ขนาดอักษรและความชัดเจน	✓				
	1.4 กระดาษ (สีและคุณภาพ)		✓			
	1.5 มีรูปภาพประกอบเสริมความเข้าใจของเนื้อหา	✓				
2	ด้านเนื้อหา					
	2.1 เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์	✓				
	2.2 เนื้อหาถูกต้อง	✓				
	2.3 เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียน					
	2.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน		✓			
	2.6 แบบฝึกหัดมีความหลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์	✓				
ข้อเสนอแนะ		การอ้างอิงในเล่มบท นี้เป็นการอ้างอิงจาก - หนังสือที่ขอสงวนสิทธิ์เป็นแหล่งข้อมูลเดียวกัน หากเป็นไปได้ ให้ทำเล่ม				

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(นายพิษณุ จิตต์เมตต)

แบบประเมินแบบเรียน เรื่อง ประเพณีไทยอีสานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประกอบการพิจารณา

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพมี 5 ระดับ ดังนี้

ดีมาก = 5

ดี = 4

ปานกลาง = 3

พอใช้ = 2

ควรปรับปรุง = 1

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		ดีมาก	ดี	ปาน กลาง	พอใช้	ควร ปรับปรุง
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปเล่ม					
	1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า	✓				
	1.2 ปกเหมาะสมและดึงดูดความสนใจ		✓			
	1.3 ขนาดอักษรและความชัดเจน		✓			
	1.4 กระดาษ (สีและคุณภาพ)		✓			
	1.5 มีรูปภาพประกอบเสริมความเข้าใจของเนื้อหา	✓				
2	ด้านเนื้อหา					
	2.1 เนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์	✓				
	2.2 เนื้อหาถูกต้อง	✓				
	2.3 เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับผู้เรียน	✓				
	2.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	✓				
	2.6 แบบฝึกหัดมีความหลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์	✓				
ข้อเสนอแนะ		ตัวหนังสือควรเป็นตัวหนังสือตัว 16 เกือบผู้เรียนเป็นชาวอีสานไม่ได้ระดับต้น ควรปรับปากในเนื้อหา เนื้อหาผู้เรียน/ผู้เรียน สนใจเรียนอีกเท่านี้ เช่น เพิ่มสีสันให้ปก หรือมีตัวหนังสือที่สวยงามกว่านี้ เป็นต้น				

ลงชื่อ

จตุร ภัท
(อาจารย์สมพร ภัทโรทัย)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ง
แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ความพร้อมของประเทศไทยหากมีการเปิดเสรีอาเซียน
ในสายตานักท่องเที่ยวต่างชาติ

มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ
BANGKOK
UNIVERSITY

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
(กรุงเทพโพลล์)

หัวข้อ - ความพร้อมของประเทศไทยหากมีการเปิดเสรีอาเซียนในสายตานักท่องเที่ยวต่างชาติ -

นักท่องเที่ยวต่างชาติ 83.9% เห็นว่าการท่องเที่ยวไทยพร้อมรองรับหากมีการเปิด AEC ยกไทยน่าเที่ยวสุดในอาเซียน เหนือด้านโบราณสถาน วัฒนธรรม แต่ติดปัญหาการติด การเอาเปรียบค่าโดยสารของแท็กซี่ และการโกงราคาสินค้า

ด้วยวันที่ 17 - 24 มกราคม 2556 จะมีการประชุมการท่องเที่ยวอาเซียน หรือ เอทีเอฟ (ASEAN Tourism Forum 2013) ขึ้นที่กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว เพื่อเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประเทศไทยในการเปิดเสรีการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในมิติความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์) จึงได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นในเรื่อง **"ความพร้อมของประเทศไทยกับการเปิดเสรีอาเซียนในสายการบินท่องเที่ยวต่างชาติ"** ขึ้น โดยเก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 11 - 13 มกราคม ที่ผ่านมา พบว่า

นักท่องเที่ยวต่างชาติระบุว่าจุดเด่นสำคัญที่พาให้สนใจมาท่องเที่ยว
ประเทศไทยนั้นคือ ความสะดวกสบายและร้านอาหาร (ร้อยละ 28.1) รองลงมา
คือ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้าน (ร้อยละ 20.4) และชายหาด ทะเล (ร้อยละ 14.3)
ทั้งนี้เมื่อถามต่อว่าเชื่อมั่นต่อการได้มาเยือนอีกนักท่องเที่ยวนานาชาติที่มา
ท่องเที่ยวในประเทศไทยมากน้อยเพียงใดร้อยละ 97.6 เชื่อมั่นค่อนข้างมาก
ถึงมากที่สุด มีเพียงร้อยละ 2.4 เท่านั้น ที่เชื่อมั่นค่อนข้างน้อยถึงไม่เชื่อ

ส่วนความเห็นต่อปัจจัยที่อาจทำให้ปริมาณการการท่องเที่ยวในประเทศ ไทยลดลงอันดับแรกคือ การจลาจลติดขัด (ร้อยละ 37.2) รองลงมาคือการเอาเปรียบขึ้นค่าโดยสารของ แท็กซี่ ตุ๊กตุ๊ก (ร้อยละ 23.2) และการโกงราคาสินค้า ขายของแผง (ร้อยละ 20.7)

เมื่อสอบถามถึงความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวประเทศไทยอีก ในครั้งถัดไปพบว่า ร้อยละ 85.0 จากกลับมาอีก ขณะที่ร้อยละ 1.0 จะไม่กลับมาอีก และร้อยละ 14.0 ยังไม่แน่ใจ ทั้งนี้เนื่องมาจากตัวบ้านที่สะดวกมาก หรืออีกต่อใจผู้เข้ามาเที่ยวประเทศไทยหรือไม่ ร้อยละ 96.3 จะเข้ามา ขณะที่ร้อยละ 3.7 ยังไม่แน่ใจ

ด้านความรู้สึกต่อความท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยเปรียบเทียบระหว่างก่อนเดินทางมากับเมื่อ
ได้น้ำเหยาแล้วพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ 60.5 รู้สึกดีกว่าที่คาดหวังไว้ และร้อยละ 37.6 รู้สึกพอๆ กับ
ที่คาดหวังไว้ มีเพียงร้อยละ 1.9 รู้สึกแย่กว่าที่คาดหวังไว้

สำหรับความเห็น “หากมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเทศไทยมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้นเพียงใด” ร้อยละ 83.9 เห็นว่าพร้อมค่อนข้างมากถึงมากที่สุด ขณะที่ร้อยละ 16.1 เห็นว่าพร้อมค่อนข้างน้อยถึงน้อยที่สุด

สุดท้ายเมื่อถามว่า “ประเทศที่นักท่องเที่ยวมากที่สุด ในอาเซียนคือประเทศใด” พบว่าอันดับแรกคือ ประเทศไทย (ร้อยละ 58.0) รองลงมาคือ ประเทศเวียดนาม (ร้อยละ 34.1) ประเทศกัมพูชา (ร้อยละ 30.6) ประเทศลาว (ร้อยละ 30.3) และประเทศสิงคโปร์ (ร้อยละ 26.1)

✓ VOTE

☐ ตีนปาก (5)

☐ ดี (4)

☐ ปานกลาง (3)

☐ พอใช้ (2)

☐ แย่ (1)

● ผลคะแนนโหวต ●

รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จุดเด่นสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสนใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทย (5 อันดับแรก) คือ

	ร้อยละ
โบราณสถานและโบราณวัตถุ	28.1
วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้าน	20.4
ชายหาด ทะเล	14.3
อาหารไทย	10.6
แหล่งช้อปปิ้ง	7.4

ภาคผนวก จ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ
ที่ชาวต่างชาติสนใจ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุดเพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุดเพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุดเพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันตก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าวัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคที่ท่านสนใจมากที่สุด
เพียงภาคเดียว

- ☒ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคกลาง
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคใต้
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคตะวันออก
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ (ภาคอีสาน)
- ☐ วัฒนธรรมประเพณีและศิลปะพื้นบ้านไทยภาคเหนือ

ภาคผนวก จ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีร่ำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวดำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีไหมกรรมวาอุสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☒ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวดำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรพราหมณ์ว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีเรือไฟ จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีไหมทอกรรมว้าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☒ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีร้านฝ้าย จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีไหมทอกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☒ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สัปดาห์เจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีร่ำฝัฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☒ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไร่ผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☒ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีหมกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวดำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมโหรีกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักระเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไร่ฝ้าย จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
- ☒ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรพรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีเฒกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรพรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักระเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีมหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☒ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรพรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☒ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีเร้าผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีไหมกรรมว้าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีหมกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไร่ผัา จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวดำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีไหมทอกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สัปดาห์เจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีเฝ้าผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรพรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☒ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☒ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☒ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีไหมกรรมวาอุสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไร่สีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีไหมกรรมวาจาอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรพราหมณ์อีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักระเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้ายของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☒ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีนมกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไร่ผิฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวดำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☒ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☒ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีร้านผ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีไหมทอกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวดำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีหมกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีหมกรรมว้าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☒ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาใต้ประทีปโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☒ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีร่ำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวดำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรพรมว้าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☐ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักการะเจ้าพ่อพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☒ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวคำของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรพรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสำรวจความคิดเห็น เรื่อง ประเพณีไทยอีสานที่ชาวต่างชาติสนใจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าประเพณีที่ท่านสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ประเพณี)

- ☐ งานประเพณีออกพรรษาได้ประทับโคมไฟและวิถีอีสาน จังหวัดขอนแก่น
- ☐ งานประเพณีบุญเดือนหก (สักระเจ้าพญาแล) จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีรำผีฟ้า จังหวัดชัยภูมิ
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม
- ☐ ประเพณีกินข้าวของดีเมืองสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา
- ☐ ประเพณีเข็นเขาวงกต จังหวัดบุรีรัมย์
- ☐ ประเพณีมหรสพว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ☒ ประเพณีแข่งเรือ จังหวัดมุกดาหาร
- ☐ ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญบั้งไฟยโสธร จังหวัดยโสธร
- ☒ ประเพณีบุญผะเหวด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ☐ ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย
- ☐ ประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร
- ☐ ประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ นามสกุล	นายกัณฑ์การ อุทธิยา
วันเดือนปีเกิด	16 พฤษภาคม 2528
ที่อยู่	37 หมู่ 8 ตำบลจิม อำเภอบึง จังหวัดพะเยา 56140

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2546	โรงเรียนวัดราชโอรส
พ.ศ. 2552	กศ.บ. สาขาวิชาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2558	ศศ.ม. สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

